СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CXV П'ЯТНИЦЯ, 18 СІЧНЯ 2008 РОКУ ЧИСЛО 3 VOL. CXV FRIDAY, JANUARY 18, 2008 No. 3

Ювілей вікопомного січня

22 січня – День соборности України

90 років тому, 22 січня 1918 року, Українська Центральна Рада в Києві своїм Четвертим Універсалом проголосила утворення на українській землі, силою і волею українського народу, незалежної Української Народної Республіки.

Ось декілька історичних речень з цього документу, мовою його оригіналу:

„...Для того, щоб ні російське Правительство, ні ніяке інше не ставило перешкод Україні в установленню того бажаного миру, для того, щоб повести свій край до ладу, творчої праці, закріплення революції й нашої волі, ми, Українська Центральна Рада, оповіщуємо всім горожанам України: віднині Українська Народна Республіка стає самостійною, від нікого не залежною, вільною, суверенною Державою Українського Народу. З усіма сусідніми державами, а саме: Росією, Польщею, Румунією, Туреччиною й іншими ми бажаємо жити в згоді й приязні, але ніяка з них не може вмішуватися в життя самостійної Української Республіки...".

Це був великий момент воскресіння України. Наша „Свобода" у різдвяній редакційній статті того незабутнього року писала: „Як ми виходили з України, як покидали рідну землю, ми виїздили з тавром сина або доньки поневоленого народу. З таким тавром ми приїздили і на чужину. А нині? Нині українець і українка – це вже діти вільного народу, вільної України... Прапори вільної української республіки майорять над могутнім Дніпром, і гомін вільної пісні несеться понад козацькими степами. Його чує серцем і душею кожний українець і кожна українка, де вони не жили б, на рідній землі чи тут, далеко на чужині...".

Таку ж радість для України і світового українства приніс день 22 січня 1919 року – день возз'єднання всіх українських земель в єдиній Українській Народній Республіці.

Вшануймо ж сьогодні, брати і сестри, ці великі роковини, схилімо наші голови перед героїчними зусиллями того революційного українського покоління, а також усіх інших поколінь нашого народу, котрі крізь віки неволі пронесли прапор свободи і незалежности України.

Слава Україні! Героям слава!

Редакція „Свободи"

Священики прийшли до війська

НЮ-ЙОРК. – 16 січня після нетривалого службового відрядження до США повернувся до Львова голова Центру військового капелянства Української Греко-Католицької Церкви (УГКЦ) о. Степа Сус. У США він відвідав Архиєрархію для військового капелянства США, де ознайомився з досвідом католицьких військових капелянів у Збройних силах США, добором кандидатів для капелянської служби, їх навчанням в спеціяльній військовій школі. В Збройних силах США тепер служать понад 360 військових капелянів, а близько 2 тис. священиків-капелянів перебувають у резерві. Перед від'їздом в Україну о. С. Сус мав розмову з редактором „Свободи" Левком Хмельковським.

У військовому храмі св. Архистратига Михаїла у Львові о. Степан Сус освячує ризи.

– Коли відродилося військове капелянство в Україні, хто був ініціятором відродження?

– Відродження військового капелянства в Україні сталося після набуття незалежности, а з нею і власного війська. Хоча офіційно в Україні досі немає такої структури, як військове капелянство, все-таки військовики потребували духовної підтримки з боку Церкви. І кожен священик відгукувався на потребу відродження військового душпастирства. Активним військовим душпастирем став о. Володимир Сичак зі Львова. Завдяки йому вдалось нав'язати контакти з Львівським інститутом сухопутних військ та й розпочати працю серед курсантів та офіцерів.

Для приготування капелянів у Львівській духовній семінарії св. Духа створили Центр душпастирювання військовослужбовців св. Юрія Побідоносця. Семінаристи організували у травні 2007 року,

(Закінчення на стор. 13)

Дар НТШ на проєкт цифрового архіву газет

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. — Наукове Товариство ім. Шевченка в Америці (НТШ-А) надало стипендійний ґрант в сумі 15 тис. дол. обидвом газетам Українського Народного Союзу „Свободі" та „Українському Тижневику" для їхнього проєкту – цифрового запису газет від їхнього заснування до сьогодні.

Повідомлення про це надійшло від НТШ-А в листі від 17 грудня, 2007 року за підписом д-ра Олекси Біланюка, голови Стипендійної комісії, та д-ра Ореста Поповича, голови НТШ-А.

Згадану суму виділено з Фонду ім. Юрія Кузева, котрий підтримує видавничу діяльність і стипендії, та отримано 9 січня 2008 року. Цей дар допоможе газетам розпочати створення електронного архіву обох газет.

Тепер україномовна „Свобода", заснована 1893 року, та англомовний „Український Тижневик", заснований 1933 року, є доступними в оправлених річниках у Головній канцелярії УНС в Парсипані, Ню-Джерзі, і на мікрофільмах, які з часом все більше псуються. Крім того, на мікрофільмах збереглися видання не за усі роки. Будь-яке використання газет, дуже тяжких і пожовклих від часу, і також на недосконалих мікрофільмах є дуже важкою працею. Повні тексти видань „Українського Тижневика" від 1996 до 2006 років можна отримати на сторінці Інтернету: www.ukrweekly.com.

Цифровий запис обох газет стане не тільки запорукою широкого доступу до минулих чисел „Свободи" і „Українського Тижневика", але й відкриє можливість професійних архівних досліджень. Електронний архів може бути придатним для університетів, бібліотек, наукових інституцій та інших зацікавлених наукових і освітніх центрів у всьому світі.

Щоб здійснити цей великий задум, який буде безцінним подарунком для дослідників і науковців, як і для української громади в цілому, потрібно значного фінансового зобов'язання, приблизно 70 тис. дол., на що не є спроможні обидві газети, котрі видаються на незаробітковій засаді.

Головний редактор „Свободи" та „Українського Тижневика" Рома Гадзевич, коментує, що редакції газет надзвичайно вдячні Науковому Товариству ім. Шевченка в США за його щедрий дар. „Цей дар є свідченням того, що Наукове Товариство ім. Шевченка розуміє важливість нашого проєкту та його наслідки тепер і у майбутньому. 15 тис. дол., отриманих від НТШ-А, є дуже сприятливим внеском для започаткування нашого проєкту", підкреслила вона. Р. Гадзевич також додала, що „Свобода" і „Український Тижневик" шукатимуть інших спонзорів для виконання проєкту цифрового запису обох газет.

Наукове Товариство ім. Шевченка в США є найстаршим українським академічним згромадженням: його діяльність понад століття була завжди головною опорою українського життя. Засноване у Львові 1873 року, НТШ було ліквідоване совєтською владою в 1939 році. відновлено його в 1947 році у Західній Европі та США, а 1989 року – в Україні. Головна квартира НТШ-А знаходиться в Ню-Йорку. Точніші інформації стосовно НТШ-А читачі можуть отримати сторінці Інтернету: www.shevchenko.org.

Редакція „Свободи"

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Зустріч трьох президентів на Закарпатті

МУКАЧІВ. — Закарпаття цими днями зустрічало одразу трьох президентів – України, Угорщини та Словаччини. 13 січня на Берегівщині й Мукачівщині побували Віктор Ющенко та його угорський колеґа Ласло Шойом. В. Ющенко та Л. Шойом відвідали Закарпатську вищу школу ім. Ракоці Ференца II, що у Береговому, поспілкувалися з представниками угорських організацій та побували в одній з сільських шкіл з угорською мовою навчання. Відтак у Мукачеві президенти провели двосторонні переговори. Після цього керівники держав стали гостями народного фестивалю „Червоне вино". А 14 січня В. Ющенко зустрічався уже зі своїм словацьким колеґою Іваном Ґашпаровичем. Президенти оглянули щойно збудований і найпотужніший на українсько-словацькому кордоні вантажний термінал „Ужгород" та побували на одному з найсучасніших пунктів пропуску в Словаччині. Щодо переговорів, то глави держав зосередилися на проблемах двосторонніх зв'язків й економічної співпраці. *(„Німецька хвиля")*

У Полтаві збудують памятник гетьманові І. Мазепі

ПОЛТАВА. — Полтавська міськрада схвалила будівництво пам'ятника гетьманові Іванові Мазепі на території заповідника „Поле Полтавської битви". Таке рішення депутати ухвалили на позачерговій сесії міськради 11 січня. Як заявив посадник міста Андрій Матковський, обговорення питання проходило досить бурхливо, оскільки „деякі депутати вважають Івана Мазепу героєм, а деякі – зрадником". „Хай краще приїжджають до Полтави туристи, молодь з усієї України і на місці роблять власні, незаанґажовані висновки щодо нашого непростого минулого", – зазначив він. Пам'ятник плянують побудувати до святкування 300-річчя Полтавської битви у 2009 році. І. Мазепа (1639 (?) – 1709) – гетьман України з 1687 року. І. Мазепа, разом з кошовим отаманом Війська Запорізького Костянтином Гордієнком, підписав зі шведським королем Карлом XII договір, в якому Україна проголошувалася незалежною державою. Після поразки під Полтавою у 1709 році подався на еміґрацію на терени Османської імперії. Помер у місті Бендери (нині Придністров'я). *(Радіо „Свобода")*

Україна у 2008 році: прогнози аналітиків

КИЇВ. — В Україні сподіваються, що 2008 рік принесе більшу політичну стабільність та економічні реформи. Фахівці обережно оцінюють можливість здійснення урядом Юлії Тимошенко усіх проголошених плянів, які вона називає програмою прориву. „Роком Конституції" називає 2008 рік науковий керівник Школи політичної аналітики при Києво-Могилянській академії Олексій Гарань. Він виступає заа внесення змін до Основного закону ще до президенстьких виборів 2009 року, аби не повторилася ситуація (три роки тому), коли президента обирали з одними повноваженнями, а потім внаслідок змін на користь парляментсько-президентської республіки їх було відібрано. Аналітики очікують, що 2008 рік буде менш бурхливим у порівнянні з роком, що минув, говорячи про політичину напругу лише в зв'язку з можливими перевиборами посадника Києва. Міжнародні оглядачі називають 2008 рік переломним моментом для 14-річної історії вступу України до СОТ, що може статися у лютому, а також сподіваються на приєднання Києва до Пляну дій щодо членства в НАТО на зустрічі альянсу в Букарешті у квітні. Наразі оглядачі не беруться прогнозувати, чи вдасться покращити ситуацію урядові Ю. Тимошенко, за бюджетом якого 2008 є роком значних надходжень від приватизації, стримування інфляції та повернення знецінених внесків Ощадбанку. Між тим, в опитуванні, проведеному тижневиком „Дзеркало тижня" спільно з Центром політичних і економічних досліджень ім. Разумкова, на кілька відсотків зменшилася кількість українців, які називають Новий рік святом надій на краще – таких лише 13 відс. *(ББС)*

Мовна суперечка з Москвою – відповідь з Києва

КИЇВ. — Офіційний Київ 11 січня звинуватив Росію у намаганнях штучно загострити мовне питання в Україні. Міністерство закордонних справ України (МЗС) відкинуло нещодавні заяви з Москви, у яких Україну звинувачено у порушенні міжнародних угод у зв'язку з рішенням влади обов'язково дублювати українською мовою усі кінофільми в обігові. Київ називає російські дії кампанією, що має на меті дезорієнтувати міжнародну спільноту щодо дійсного стану в Україні. Також на останній зустрічі з послом Російської Федерації Віктором Черномирдіним міністер закордонних справ Володимир Огризко висловив занепокоєння останніми заяви російської сторони стосовно історії України, мовної політики та ситуації зі забезпеченням прав національних меншин, які, на його думку, можуть зашкодити розвиткові українсько-російських взаємин. В українському МЗС наголошують, що Україна повністю виконує взяті на себе зобов'язання за Европейською хартією реґіональних мов та мов меншин. Підтвердженням цього є те, що від Ради Европи не надходило жодних зауважень щодо невиконання Україною своїх зобов'язань за цією Хартією. МЗС України також звертає увагу на те, що об'єктом Хартії є захист мов, які перебувають під загрозою зникнення, а не мовних прав національних меншин (в тому числі російської), які проживають у певних реґіонах держави і яким, відповідно до національного законодавства, надано всі можливості для всебічного розвитку. Київ підкреслює, що розвиток кінематографії України та підтримка її державної мови є внутрішнім питанням української держави, а згадані вияви стурбованости Росії мовною ситуацією в Україні, українські дипломати вважають, як мінімум, некоректними. *(ББС)*

Українка О. Куриленко гратиме нову подругу Дж. Бонда

ЛОНДОН. — У новому фільмі з серії про Джеймса Бонда партнеркою британського актора Денієла Крейґа, який вдруге зіграє ролю аґента 007, буде українська акторка і колишня моделька Ольга Куриленко, 8 січня повідомили представники кіностудії „Коламбія Пікчерс". 28-річна О. Куриленко стане останньою з цілої низки акторок, які знялися в ролі так званих „дівчат Бонда", від Урсули Андрес і Кім Бесінджер – до Гале Бері і Еви Ґрін. Новий – 22-ий фільм з серії про Дж. Бонда вийде на екрани в листопаді, але назви він наразі не має. Очікується, що у новому фільмі сюжет розвиватиметься з кінця попереднього фільму „Касіно рояль". Дж. Бонд переживатиме зраду аґента Веспера, і за словами продюсерів стрічки Мішеля Вілсона та Барбари Броколі, героїня на ім'я Каміла „допомагатиме Дж. Бондові прийти до тями після зради аґента". *(ББС)*

В. Черномирдін знову турбується Україною

КИЇВ. — Посол Росії Віктор Черномирдін застерігає про наслідки можливого вступу України до НАТО і аґітує за вступ України до Єдиного економічного простору (ЄЕП) як її шлях до Евросоюзу (ЕС). Росія „буде змушена переглянути" взаємини з Києвом, якщо Україна вступить до НАТО, заявив він 14 січня. За його словами, Москва не хоче переглядати ці взаємини, але водночас не говорить Україні не вступати до НАТО, а лише пояснює свою неґативну позицію щодо такого можливого кроку і його можливі наслідки для України „на всіх рівнях". Посол не став критикувати бажання Києва вступити до ЕС, але висловив думку, що здійсненню цього бажання сприяв би вступ України до Єдиного економічного простору з Росією, Білоруссю і Казахстаном. За словами В. Черномирдіна, спільне вирішення економічних проблем у ЄЕП дасть Україні можливість швидше підготуватися до того, щоб її прийняли до ЕС. Думки В. Черномирдіна поширило 14 січня Посольство Росії в Києві. Україна бере участь у створенні Єдиного економічного простору чотирьох країн – учасниць СНД з самого початку в 2003 році. Київ наполягає на створенні в межах цього об'єднання зони вільної торгівлі без обмежень і винятків, проти чого виступає Москва. Натомість Україна не згодна на вимоги Росії створити в ЄЕП єдиний митний простір і наднаціональні органи, які обмежили б її суверенітет. В ЕС вже заявляли, що деякі пропоновані елементи ЄЕП, такі, як єдиний митний простір, несумісні з ідеєю вступу членів цього об'єднання до ЕС, і участь у них України виключила б можливість її вступу до ЕС. Україна також прагне вступити до НАТО, коли буде готова до цього. Одним з елементів такої готовности має стати широка інформаційна кампанія про суть НАТО для громадськости, щоб змінити старі стереотипи про НАТО і уможливити вступ України через підтримку цього вступу на референдумі. *(Радіо „Свобода")*

Посол США В. Тейлор виклав своє бачення ситуації в Україні

ВАШІНҐТОН. — 13 січня в центрі стратеґічних та міжнародних досліджень Посол США в Україні Віліям Тейлор розповідав про своє бачення сучасної української ситуації. Цього разу, на його думку, політична ситуація в країні розвивається виключно у демократичному руслі, союз між Віктором Ющенком і Юлією Тимошенко має перспективи протриваати довше від попереднього разу, а економіка країни обіцяє стати дуже привабливою для чужоземних інвестицій.

Серед позитивних рис сучасної України В. Тейлор відзначив перехід України на демократичні принципи вреґулювання політичних конфліктів. „В Києві вже є новий уряд, який має приймати рішення, він ще формується, дещо довго, але все відбувалося в межах Конституції. І ніхто не порушував ніяких правил цього разу". В.Тейлор наголосив, що Україна все більше відходить від радянської традиції і переймає принципи західної демократії: „На відміну від інших країн в цьому реґіоні, в Україні існує справжня політична боротьба, яка допровадила до теперішнього компромісу, що не є в дусі радянської традиції".

Втім, незважаючи на таку европеїзацію України, европейські країни поки не надто поспішають робити її своїм стратеґічним партнером і не надто допомагають їй інтеґруватися в европейські структури. На противагу цьому, як зазначив В. Тейлор, США наполегливо наголошують на стратеґічному партнерстві з Україною. „Посли европейських країн в Україні заздрять тій підтримці, яку маю я з Вашінґтону у питаннях співпраці з Україною".

Тема інвестицій в Україну останнім часом часто звучить на різних форумах у Вашінґтоні. Отож В. Тейлору також довелося дати свою оцінку економічним перспективам, які може запропонувати Україна закордонним інвесторам. „На мою думку інвестиційний клімат в Україні поки не є найкращим. Підприємців найбільше хвилює недосконала судова система, з якою зіштовхуються інвестори у вирішенні суперечливих ситуацій. Але Чемпіонат Европи з футболу-2012, що відбудеться в Україні, може стати потужним стимулом для влади покращити підприємницьке середовище, аби залучити необхідні мільярди долярів інвестицій".

Загалом американські промисловці уважно стежать за розвитком ситуації в Україні, вважаючи її ринок потенційно надзвичайно привабливим. Тому кожна позитивна новина з України додає їм арґументів, щоб почати вкладати туди гроші. *(„Голос Америки")*

Про ракетне паливо, вугілля і наступні вибори

Президент України Віктор Ющенко 27 грудня 2007 року провів традиційну річну підсумкову пресову конференцію „Національні пріоритети". Окремі відповіді Президента на запитання журналістів і телеглядачів були вміщені в ч. 2 „Свободи". Сьогодні подаємо ще кілька відповідей.

– Чи у 2008 році ми таки нарешті увійдемо в европейські структури, так як уже увійшли Польща, Болгарія, Румунія?

– Сьогодні ми можемо говорити про те, що той діялог, та активність відносин, які ми сьогодні ведемо із інституціями Европейського союзу, – найбільш активний за останні 16 років української незалежности. Якщо говорити календарними датами, то я переконаний в ряді речей. Перша з них – це те, що лютий буде останнім місяцем, коли ще Україна не буде членом Світової організації торгівлі. А засідання Генеральної ради цієї міжнародної організації, яке відбудеться у третій декаді лютого, поставить крапку і забезпечить позитивне рішення щодо членства України. Ми розпочнемо переговори з Европейським союзом про створення зони вільної торгівлі Україна -Европейський союз. В 2008 році, в другому півріччі, я сподіваюся, при французькому головуванні, завершимо питання щодо формування проєкту поглибленої угоди Україна -Европейський союз, де, переконаний, ми доб'ємося формулювання відносно перспективи членства України в Европейському союзі як асоційованого політичного партнера.

– Як має розвиватися вугільна галузь надалі, і скажіть, будь ласка, як її зробити безпечною?

– Сьогодні 5 млрд. грн. національного бюджету направлено на підтримку вугільної галузі або програм, пов'язаних із вугільною галуззю. Я вже багато разів говорив, що така політика в державі буде продовжена, вона відповідає національним інтересам і національним пріоритетам. Зміна кон'юнктури на продукти енерґетичного ринку, і особливо та зміна, яка відбулася в останній час, говорить про те, що вугільна галузь в Україні є однією з перспективних енерґетичних галузей. Україна повертається обличчям до цієї галузі. Ми зформуємо основи національного пріоритету у даному питанні.

Сьогодні, на жаль, держава штучно, адміністративно стримує ціну на вугілля. На мій погляд, це не є продумана конструктивна політика. Шахтареві треба віддати все, чого варта його праця. Іншими словами, тонна вугілля повинна цінуватися стільки, скільки вона коштує для шахтарської праці. Подивіться, будь ласка, що зроблено з шахтами у Польщі, Росії. В Росії немає жодної державної шахти. Галузь прекрасно розвивається, тому що держава довірила цю частину проблем приватному підприємництву.

– Ви вже думаєте про наступну президентську кампанію. Чи йшли переговори з Юлією Тимошенко, що однією з умов формування урядової коаліції будуть ґарантії небалотування її у наступних президентських виборах?

– Для мене є принизливим в будь-якій постановці подібне питання, тому що, я переконаний, кожна свідома людина, яка приходить в високу політику, добре розуміє, що відповіді на те, хто буде президентом і за яких обставин, – це питання, які вирішуються не сьогодні, не в сьогоднішніх обставинах. Переконаний, що та команда, яка сьогодні склалась – я маю на увазі і демократичну більшість в українському парляменті, і демократичний уряд, і Президента, який пройшов від цих політичних сил і виграв вибори 2004 року, – я думаю, що це унікальна ситуація для того, щоб за найближчі два роки продемонструвати нову спільну і результативну роботу демократичних сил.

– Згадайте, будь ласка, своє минуле, своє дитинство. Яких казкових героїв ви любили під ялинкою?

– Я пригадую, як мене мама будила рано-вранці, щоб після Нового року, коли вже треба щедрувати, я ходив по родичам. І я пригадую, що я це завжди робив дуже рано, коли ще було на вулиці темно, щоб ніхто не побачив, що діти сільських вчителів щедрують. Після кожної колядки я приходив з подарунками. Це були пряники, цукерки і декілька десятків монет. Я їх виносив на піч, розстеляв там і тішився бронзовими монетами. Потім приходив зі школи мій старший брат, залазив на піч і казав: „Давай по-чесному: золоті монети (жовті) – це хай будуть тобі, а білі давай мені". І цю несправедливість я пам'ятаю до сьогоднішнього дня.

– Мені 17 років. Я хочу стати Президентом України. З чого починати мою політичну кар'єру?

– Я думаю, перш за все, мати велике серце і безмежну любов до своєї землі. Вірити в те, що ми живемо в унікально щасливі дні, що сьогодні вирішують можливості, ті, які, можливо, не були доступні нашим дідам-прадідам у багатьох поколіннях.

Ми сьогодні говоримо українською мовою. Ми говоримо про загальнонаціональні пріоритети, про те, що може нас об'єднувати. Все це об'єднується в один клубок, який називається – віра. Віра в те, що ми унікально щасливі, що належимо до такої великої нації, як українська. Переконаний, що ці засади формують мотивацію для дуже багатьох людей зайняти державні пости, на яких сповна можна відбути ту місію, якої потребують 47 млн. українців.

(Прес-служба Президента України)

Уряд Юлії Тимошенко повертає населенню борги СРСР

Прем'єр-міністер України Юлія Тимошенко спілкується з пенсіонерами біля обласного відділення Ощадного банку України в Дніпропетровську в понеділок, 14 січня, де вона ознайомилася з організацією виплати коштів громадянам, які мали заощадження в Ощадбанку СРСР. Фото: УНІАН

Виплата знецінених радянських вкладів в Ощадному банку України стала в засобах масової інформації в останні дні провідною темою. Уряд Юлії Тимошенко повертає колишнім вкладникам Ощадбанку СРСР, які втратили свої заощадження, більше, ніж всі його попередники, та за найвищим в СНД співвідношенням до рубля. Порівняно з сусідами, Україна має найкращий обмінний коефіцієнт: за 1 рубль СРСР – 1.05 грн. Цей курс в п'ять разів вищий (і відповідно, вигідніший для вкладника), ніж в Росії, в 35 разів вищий, ніж в Казахстані, в 105 разів вищий, ніж в Білорусі. За пропозицією уряду Віктора Януковича в 2003 році плянувалося виплачувати 0.23 грн. У 2008 році уряд плянує повернути громадянам України знецінені вклади в Ощадбанку СРСР на суму в 20 млрд. грн., з яких 8 млрд. грн. передбачені державним бюджетом, а 12 млрд. грн. плянується додатково отримати від приватизації. Вже цього року держава повністю розрахується приблизно з 60 відс. вкладників.

Загальна сума виплат передбачається в 31 раз більшою, ніж було виплачено в 2007 році урядом В. Януковича. Це також в 5.3 раза більше, ніж було повернуто вкладникам за всі роки незалежности України. Виплати готівкою складуть до 1 тис. грн. на особу проти 50 грн. щорічних виплат у минулі роки.

Відтепер повернення заощаджень стало головним пріоритетом нового уряду, який виконає всі взяті на себе зобов'язання, і кожний вкладник цього року обов'язково отримає 1 тис. грн., коли б він по неї не звернувся. Реєстрація та виплати не обмежені в часі.

Вкладникам, які мають вклади більші, ніж 1 тис. грн., додатково до 1 тис. грн. „живими грошима" буде запропоновано використати вклади на погашення заборгованости та подальшу оплату за житлово-комунальні послуги, на розрахунки за навчання дітей та придбання товарів тривалого вжитку (телевізорів, холодильників, іншої побутової техніки). Цей крок створить додатковий попит на українські товари, сприятиме розширенню виробництва, а, отже, і збільшенню платень, створенню нових робочих місць.

Уряд пропонує (але не змушує) вкладникам залишити виплачені кошти на депозитних рахунках в банках під ринково конкурентний відсоток – 13.5 відс. у гривні, 9.5 відс. – у валюті. Кошти від приватизації, які мають піти на виплати заощаджень – це реальна сума. В 2005 році чесна приватизація лише однієї „Криворіжсталі" дала в бюджет 24.2 млрд. грн.

Водночас аналітики застерігають, що має бути забезпечене зростання не тільки з поправкою на інфляцію. Ті часи, коли номінальні платні і пенсії збільшувалися неймовірними темпами, але інфляція росла набагато стрімкіше, добре пам'ятають українці з перших роки незалежности України. У 1992 році споживчі ціни піднялися в країні у 21 раз, в 1993 році – в 102 рази. Платні і пенсії підвищувалися набагато повільніше, унаслідок чого реальні доходи українців за відносно короткий період дуже сильно знизилися. Гіперінфляція тих років позбавила українські підприємства оборотних коштів, що призвело до зупинки багатьох з них і, відповідно, до величезного зростання безробіття. Кажучи коротко, Україна в першій половині 1990-их років пережила грандіозну економічну і соціяльну кризу, з якої країна почала помалу вибиратися лише останнім часом. Щоб тепер уникнути розкручування інфляції від значного підвищення доходів населення потрібно, щоб соціяльні витрати держави відповідали можливостям державного бюджету.

На які ж джерела великого збільшення надходжень в державну скарбницю робить зараз ставку новий уряд? Звичайно, він відштовхується від результатів діяльности уряду при першому прем'єрстві Ю. Тимошенко, коли показники в бюджетній сфері були тоді дуже високими. На всі великі підприємства України тоді були направлені „десанти" з перевіркою фінансових результатів їх діяльности. Результати не забарилися, оскільки більшість підприємств занижували свій прибуток і, відповідно, недоплачували податки до бюджету.

Певну надбавку до бюджету дав тоді добровільний вихід „з тіні" чималої частини українського малого підприємництва. На жаль, за часів В. Януковича підприємці повернулися до колишніх тіньових схем ведення справ. І вже в першому кварталі 2006 року почалися серйозні проблеми з бюджетом. Міністер фінансів Віктор Пинзеник навів шокуючі цифри. Частка коштів, що минала державу, склала у Індустріяльного союзу Донбасу і Алчевського

(Закінчення на стор. 8)

АМЕРИКА І СВІТ

Дж. Буш завершив восьмиденні відвідини Близького Сходу

РІЯД, Савдійська Арабія. — Президент США Джордж Буш 14 січня відвідав Савдійську Арабію. На летовищі в столиці країни Ріяді його зустрічав король Абдула. Відтак обидва керівники вели переговори в заміській резиденції короля. Дж. Буш шукав підтримки своїм близькосхідним мирним ініціятивам і кампанії на ізоляцію Ірану. Одночасно у Вашінґтоні уряд Дж. Буша офіційно повідомив Конґрес про намір продати Савдійській Арабії найновіші системи доставки бомб точного наведення. Ця угода є частиною договору про доставу зброї на багато мільярдів долярів, що має посилити оборону союзників США на Близькому Сході. Крім того, Президент США, перебуваючи в Савдійській Арабії, звернувся до країн Організації країн-експортерів нафти (ОПЕК) з закликом постачати більше нафти на світовий ринок, щоб таким чином допомогти зменшити витрати на електроенергію. Дж. Буш сказав, що підвищення цін на нафту завдає шкоди американському споживачеві і може сповільнити економіку США.Тим часом савдівський міністер нафтової промисловости заявив, що королівство підвищуватиме видобуток нафти лише в тому випадку, якщо такий крок буде виправданим з огляду на ситуацію на ринку. Після Савдійської Арабії Дж. Буш побував у Єгипті, а по тому в середу, 16 січня, повернувся до США. У перебігу своєї подорожі Президент США побував в Ізраїлі і на палестинських територіях, у Кувейті, Багрейні й Об’єднаних Арабських Еміратах. *(Радіо „Свобода“, „Голос Америки“)*

М. Ромні виграв „праймері“ в штаті Мишиґен

ДІТРОЙТ. — Колишній губернатор Масачусетсу Міт Ромні переміг у „праймері“ тобто в попередньому голосуванні у штаті Мишиґен. Це надасть йому поштовху в боротьбі за те, щоб стати кандидатом від Республіканської партії на президентських виборах у листопаді. Це вже третій політик-республіканець, який виграв „праймері“, після Джона МакКейна та Майка Гакебі, тому процес вибору кандидата від республіканців, як очікують, буде складним. Від демократів „праймері“ у Мишиґені виграла сенатор Гіларі Клінтон, але двоє її найближчих суперників – Барак Обама та Джон Едвардс – відмовилися від участи в голосуванні через зміну дати праймері, яку осудила Демократична партія. *(ББС)*

Виставка авт у Дітройті

ДІТРОЙТ. — В автомобільній столиці Америки 13 січня відкрилася перша у новому році Міжнародна виставка авт. Особливу увагу виробники приділили економічності й екологічності автомобілів. Якщо барель нафти коштує 100 дол., то бензин і солярка дорожчають навіть у США. Автобудівники змушені перебудовуватися: місяць тому Президент США Джордж Буш підписав ухвалений Конгресом закон, що зобов’язує до 2020 року підвищити економічність авт на 40 відс. У Ню-Йорку та інших великих містах Америки до бензини вже додають етанол – кукурудзяний спирт. Що ж до новинок, то „Форд“ пропонує у Дітройті свій кросовер „Ескейп“, „Тойота“ – нову „Кемрі“, „Дженерал Моторс“ – „Шевроле-Волт“. Виставка у Дітройті триватиме до 27 січня. *(„Високий Замок“)*

Фільм „Спокута“ виграв „Золотий ґльобус“

ЛОС-АНДЖЕЛЕС. — Лос-Анджелес уже третій місяць переживає страйк сценаристів. Тому урочисту церемонію „Ґолден Ґлоб“ було скасовано й замінено на прес-конференцію, де журналістам оголосили імена переможців. А видовища з акторами й актрисами, яке зазвичай передають по телебаченні, не було. Традиційні вечірки, які проходять після „Ґолден Ґлоб“, також скасовано. Це певне попередження Оскарам, адже переговорів з сценаристами наразі не ведеться, тому цілком можливо, що страйк триватиме. Сценаристи протестують проти низької оплати чи взагалі безоплатности їхньої праці, коли зняті за їхніми сценаріями сюжети завантажують через інтернет. На згаданій прес-конференції кінонагород „Ґолден Ґлоб“ найкращою картиною було названо фільм „Спокута“. Стрічка, головну ролю у якій виконала британка Кіра Найтлі, – про двох закоханих, яких розводить родинна зрада і Друга світова війна, за романом сучасного англійського письменника Іяна Мак’Юена. Актор Деніел Дей-Люїс названий виконавцем найкращої чоловічої ролі за ролю розвідника нафти в фільмі „Буде кров“. Найкращою актрисою названо француженку Маріон Котіяр за ролю співачки Едіт Піяф. „Ґолден Ґлоб“ вручають за видатні досягнення в царині телебачення й кіно. *(ББС)*

ООН не братиме участи у розслідуванні вбивства Б. Бгуто

ІСЛЯМАБАД, Пакистан. — Президент Пакистану відкинув можливість участи Організації Об’єднаних Націй (ООН) у розслідуванні вбивства Беназір Бгуто. Первез Мушараф 12 січня заявив, що розслідування проводять пакистанські слідчі за участи британських експертів. Він зазначив, що висліди розслідування мають бути опубліковані до парляментських виборів у лютому. Родичі Б. Бгуто вимагають участи ООН, заявляючи, що пакистанська влада може бути причетною до вбивства пакистанської опозиціонерки наприкінці грудня. (*Радіо „Свобода“*)

Членам партії „Баас“ дозволено повернутися до праці

БАГДАД, Ірак. — Парлямент Іраку 12 січня ухвалив закон, що дозволяє колишнім членам партії Садама Гусейна повернутися на працю у державні структури. Однак, для керівництва партії „Баас“ така заборона залишається в силі. Ухвалений закон вважають важливим кроком до національного примирення. Після скинення режиму С. Ґусейна тисячі членів „Баас“, в основному суніти, були звільнені з державної служби. Це посилило дії сунітських повстанців проти уряду Іраку, який тепер очолюють, здебільшого, шиїти. *(Радіо „Свобода“)*

Г. Северінсен більше не буде контролювати Україну

КИЇВ. — Співдоповідач Парляментської Асамблеї Ради Европи (ПАРЕ) Гане Северінсен більше не буде здійснювати контролі України, заявила вона 16 січня у Києві. Г. Северінсен пояснила, що в зв’язку з тим, що в Данії оголошені позачергові вибори, вона прийняла рішення не кандидувати до парляменту своєї країни і, отже, більше не зможе представляти Данію в ПАРЕ. „Це моя остання офіційна візита в Україну“, – заявила Г. Северінсен. Вона додала, що передає усі свої справи своїй колезі Ренаті Вольвенд, яка тепер стане головним доповідачем у ПАРЕ з українського питання. *(„Високий Замок“, „Кореспондент“)*

Словенія перебрала головування в ЕС

ЛЮБЛЯНА, Словенія. — Словенія 1 січня перебрала почергове президентство в Европейському союзі – вперше ЕС очолюватиме колишня комуністична країна. Оглядачі кажуть, що їй належить ключова роля у збереженні стабільности на Балканах – в той час, як етнічні альбанці Косово готуються проголосити незалежність від Сербії. Невелика країна з двомільйонним населенням Словенія має можливість значно підвищити свій вплив у світі. Вона витратить майже 90 млн. дол. на своє головування в ЕС, у тому числі на нову конференційну залю у замку, який свого часу був резиденцією колишнього юґославського провідника Тіто. На міжнародній арені Словенія представлятиме цілий Евросоюз, а там, де немає словенських представництв, цю функцію виконуватиме Франція, яка перебере після Словенії президентство в ЕС. *(ББС)*

Для США 2007 рік в Іраку був найкривавішим

ВАШІНҐТОН. — Протягом 2007 року в Іраку загинуло більше американських військовослужбовців, ніж в будь-якому році від часу вторгнення в країну 2003 року. Проте в другій половині 2007 року хвиля насильства різко зменшилась. Пентаґон повідомляє, що найбільше американських вояків – 126 загинуло в травні, найменше, 21 – у грудні. Командування американських військ в Іраку повідомляє, що від червня загальна кількість ворожих атак зменшилась на 60 відс. Загалом протягом 2007 року в Іраку загинуло 899 американських вояків. Від часу вторгнення загинуло 3,902 американських військовослужбовців. За приблизними даними, іракців за цей же період загинуло від 80 до 87 тис. *(„Голос Америки“)*

Сенатор Ричард Луґар у Києві

Сенатор США Ричард Луґар (праворуч) та Посол США в Україні Вільям Тейлор на прес-конференції в Києві. *Фото: УНІАН*

КИЇВ. – Сенатор США Ричард Луґар, співголова сенатського Комітету з закордонних справ, перебував в Україні 15-16 січня. Він зустрівся з Президентом України Віктором Ющенком, прем’єр-міністром Юлією Тимошенко, урядовцями, представниками опозиції та ділових кіл. У ході зустрічей обговорено актуальні питання американсько-українських відносин. 16 січня у резиденції Посла США в Україні Р. Луґар провів прес-конференцію.

Р. Луґар назвав Україну ключовим чинником енерґетичної безпеки Европи. Про це 16 січня в Києві заявив Р. Луґар, відповідаючи на запитання Радіо „Свобода“: „З точки зору зовнішньої політики вельми важливо, щоб країни-постачальники енерґоресурсів могли їх транспортувати через українські транзитні маґістралі. Це важливо для забезпечення енерґетичної безпеки і самої України, і більшости інших европейських держав. Я відвідав не лише Київ, а й інші країни, і вів переговори з Азербайджаном, Туркменистаном і Казахстаном щодо встановлення ними глибших енерґетичних зв’язків з Україною“.

За словами сенатора Р. Луґара, Україна також має подбати про використання власних енерґетичних джерел, щоб зменшити свою залежність від їх імпорту. *(Радіо „Свобода“)*

У березні в Києві відбудеться Всеукраїнський форум інтеліґенції

КИЇВ. – З метою визначення актуальних проблем та перспектив розвитку національної науки, освіти, культури, інших складових гуманітарної сфери, виходячи з національних інтересів і цінностей, Президент України Віктор Ющенко своїм указом від 11 січня підтримав ініціятиву Національної ради з питань культури і духовности, Конґресу української інтеліґенції, провідних учених, діячів культури щодо проведення Всеукраїнського форуму інтеліґенції в березні, в Києві.

Утворено організаційний комітет з підготування та проведення форуму інтеліґенції, співголовами якого призначені Юрій Богуцький – заступник голови Секретаріяту Президента України, та Іван Васюник – віце-прем'єр-міністер України.

Організаційний комітет має утворити робочу групу з підготування для розгляду на Всеукраїнському форумі проєкту Концепції гуманітарного розвитку України.
(Прес-служба Президента України)

УККА продовжує збірку фондів на відзначення 75-річчя Голодомору

НЮ-ЙОРК. – Крайовий комітет з відзначення 75-ої річниці Голодомору-геноциду 1932-1933 років в Україні продовжує збірку фондів на побудову пам'ятника жертвам Голодомору у Вашінґтоні шляхом продажу пропам'ятних браслетів, які виготовлені спеціяльно для вшанування пам'яті 10 млн. невинних жертв Голодомору, мають напис „Voices for Victims – Ukraine's Genocide 32-33" і коштують по 4 дол. (плюс пересилання).

Браслети можна замовити у Крайовій канцелярії УККА, сконтактувавшись за числом телефону (212) 228-6840 або електронною поштою на адресу: ucca@ucca.org. Осіб, які хочуть придбати 50 або більше браслетів, просимо зателефонувати до Крайової канцелярії, щоб організувати пересилання. Усі доходи з продажі призначені на фінансування пам'ятника жертвам Голодомору у Вашінґтоні та інших імпрез, організованих Крайовим комітетом, включно з проведенням міжнародної конференції з питань Голодомору у Вашінґтоні, створення інтернетової сторінки, присвяченої історії та наслідкам Голодомору, та поширенням у Конгресі США інформації про правдиву історію Голодомору.

Крайовий комітет
з відзначення
75-ої річниці Голодомору

Відмітка ОВІР у новий пашпорт України не переноситься

Що мені робити, коли настав час обміну пашпорта громадянина України для виїзду за кордон, а я вже обмінювала його в Генеральному консульстві України і відмітка ОВІР (відділу віз і реєстрацій) залишилася в попередньому пашпорті?

Галина Образ,
Ворен, Мишиґен

У відповідь на звернення громадянки України Галини Образ до редакції газети „Свобода" Генеральне консульство України в Ню-Йорку інформує, що громадянам України, які виїжджають до США на постійне проживання, у їх пашпортних документах (пашпорті громадянина України для виїзду за кордон або проїздному документі дитини) органами внутрішніх справ України за місцем постійного проживання в Україні (за місцем колишньої прописки) проставляється печатка „Постійне проживання у США". За заявами таких громадян Посольство та Генеральні консульства України у США беруть їх на постійний консульський облік та проставляють штамп „Прийнятий на консульський облік в ..." або „Прийнятий на постійний консульський облік в ...".

У разі оформлення таким особам нового пашпорта громадянина України для виїзду за кордон у Посольстві або Генеральних консульствах України у США у їх нові пашпорти переноситься відмітка про їх перебування на постійному консульському обліку. Відмітка ОВІР „Постійне проживання у США" у новий пашпорт не переноситься.

Микола Кириченко,
Генеральний консул України
в Ню-Йорку

Виправлення помилки

Прошу ласкаво виправити помилку в дописі про конференцію присвячену Олегу Кандибі-Ольжичу у „*Свободі*" з 4 січня. Доповідь Анни Процик мала назву „Олег Кандиба-Ольжич на тлі ідеологій міжвоєнної доби". Про помилку в оголошенні і в програмці згадав при відкритті ведучий і за цю помилку перепросив доповідача.

Анна Процик

НА ТЕМИ ДНЯ

Леґенда про „Нахтіґаль"

Володимир В'ятрович

Нищення єврейського населення на окупованих територіях було реалізацією нацистських ідеологічних засад. Підхід до виконання цього завдання вражав своєю бездушною методологічністю – спеціяльні „айнзацгрупи" виловлювали і вбивали євреїв, створювалися табори смерти, постійно „вдосконалювалися" засоби масового вбивства.

На момент вступу на українські землі у 1941 році німецькі „айнзацгрупи" вже мали досвід у реалізації таких заходів. Тож коли 1 липня вони ввійшли до Львова, діяли впевнено, реалізовуючи свої жахливі завдання. За наступні дні заарештовано кілька тисяч людей – євреїв та представників польської інтеліґенції. Більшість із них майже відразу розстріляно, інших запроторено до щойно створеного ґетто, мешканців якого винищено дещо пізніше. В подальшому жертвами „айнзацгруп" стали десятки тисяч євреїв.

Слідство про перебіг масових вбивств євреїв та поляків в перші дні німецької окупації почалося відразу після завершення Другої світової війни. Радянськими органами було створено Надзвичайну державну комісію, яка встановила факт злочину і навіть назвала його виконавців. Підсумком роботи комісії стало спеціяльне видання „Про злочинства німців на території Львівської области. Повідомлення надзвичайної Державної Комісії по встановленню і розслідуванню злочинств німецько-фашистських загарбників", опубліковане в Києві у 1945 році.

Отож у згаданій брошурі організаторами та виконавцями злочину названі: генерал-губернатор Польщі Франк, генерал-майор поліції Ляш, губернатор Галичини Вехтер, начальник поліції Кацман, гауптштурмфюрер Гебауер, гауптштурмфюрер СС Варцок, оберштурмфюрер СС Вільгауз, лейтенант СС Шейнбах, оберлейтенант СС Сіллер, штурмфюрер СС Райс, штурмфюрер Веске, оберштурмфюрери СС Рокіта, Урман, Шульц, оберлейтенант СС Векне, шарфюрер СС Колінко, шарфюрер СС Гейне, унтерштурмбанфюрер Гайніш, гауптштурбанфюрер СС Гжімік, шеф зондеркоманди №1005 Шерляк, гауптштурмбанфюрер Раух, шарфюрер СД Елітко, шарфюрер СД Прайс, керівник „бригади смерти" Ейфель, шарфюрери СД Райс і Майєр, обервахмістри СД Клік і Вольф, капітан Блют, майор Сідорен, майор Рох, оберфельдфебелі Міллер і Пер, комісари в справах євреїв Енгель, Зейс, Укварт, Леонард, шарфюрери СС Еріх, Хан, Блюм, Верет, Біттерман та ін.

Результати діяльности цієї комісії перевірялися й були підтверджені Міжнародним трибуналом у Нюрнберзі на засіданнях 15 лютого і 30 серпня 1946 року. Зокрема, головний звинувачувач з радянського боку генеральний прокурор Руденко, виступаючи на процесі, заявив: „Загони ґестапівців ще до захоплення Львова мали складені за наказом німецького уряду списки найвидатніших представників інтеліґенції, призначених до знищення. Одразу після захоплення міста Львова почалися масові арешти і розстріли". У цьому ж виступі можна знайти ще й такі слова: „Вбивства радянських громадян здійснювалися не випадковими бандитськими групами німецьких офіцерів і солдатів, а згідно із затвердженими плянами німецькими військовими з'єднаннями, поліцією та СС".

Факти, встановлені цієї комісією, побутували як незаперечні в історіографії, в тому числі радянській прес-конференції східньонімецького професора Альберта Ордена у 1959 році.

Професор зробив сенсаційне „відкриття" про те, що масові вбивства у Львові організували і провели... українці, вояки спеціяльного батальйону „Нахтіґаль". Проте, як виявилося згодом, основною мішенню його звинувачень були не стільки українці (хоч і про те, аби зайвий раз звинуватити українських націоналістів у всіх смертних гріхах комуністи не забували ніколи), як його колега професор Теодор Оберлендер, що в 1941 році був німецьким зв'язковим офіцером в українському батальйоні.

Розпочалась активна робота зі збору матеріялів і свідчень, які б дозволили обґрунтувати тезу про причетність „Нахтіґалю" та Оберлендера до нацистських злочинів у Львові. Цією справою зайнявся Комітет німецької єдности, що базувався в Німецькій Демократичній Республіці. Усі докази зібрали блискавично швидко – протягом листопада 1959 року, набралося їх лише 19.

При перегляді даних обвинувачувальних матеріялів в очі впадає одна деталь – свідків шукали по всьому світі, тільки не у Львові, де „Нахтіґаль" з Оберлендером мали чинити свої „злочини". З усіх знайдених свідків лише троє до війни були корінними мешканцями Львова, – усі інші опинилися в місті випадково, тимчасово, проїздом тощо.

Можливо, побоювалися що свідки-львів'яни зможуть згадати не тільки вбитих у липні євреїв та поляків, але десятки тисяч замордованих НКВД українців, залишених в тюрмах Західньої України після відступу Червоної армії.

Зібрані свідчення швиденько було передано до суду, який в підконтрольній Москві Східній Німеччині міг бути тільки „найгуманнішим", а тому заочно визнав Оберлендера винним і присудив йому довічне ув'язнення.

Наступним етапом мало бути проведення процесу у ФРН. Збором доказів у Західній Німеччині зайнялась Асоціяція жертв нацизму.

Але ніяких нових документів знайти не вдалося, а ті, що вже були знайдені, не визнавалися західньонімецьким правосуддям. Тоді їх зфабрикували радянські спецслужби, які представили „свідчення" кількох вояків „Нахтіґалю".

Згодом в рамках інформаційної кампанії вони були опубліковані в окремій брошурі „Криваві злочини Оберлендера". 6 квітня 1960 року ці „докази" були перекладені німецькою мовою і відправлені до штабу Асоціяції жертв нациз-

(Закінчення на стор. 16)

Автор:
Володимир В'ятрович, кандидат історичних наук, Український інститут національної пам'яті.

В Америці почалася передвиборна кампанія

У попередньому числі „Свобода" повідомляла про результати „Айова-кокусу" – пробних виборів кандидатів на пост Президента США від обох головних партій країни – Демократичної і Республіканської. Від першої з них в Айові 3 січня переміг сенатор з Чикаґо Барак Обама, від другої – колишній губернатор штату Арканзо Майк Гакебі.

Наступна і, мабуть, важливіша сходинка змагання претендентів – вибори в штаті Ню-Гемшир, які відбулися у вівторок, 8 січня. Якщо стати на точку зору тих коментаторів, котрі ню-гемширські „праймеріз" вважають у великій мірі визначальними, то годі не подивуватися з таких різних вислідів голосування в обох штатах. В Айові другим після Б. Обами був Джон Едвардс, а Гіларі Клінтон – тільки третьою. Тим часом Ню-Гемшир, як то кажуть, сплутав усі карти: там перемогла Г. Клінтон, а від республіканців – Джон МекКейн. Як далі піде справа у республіканців, тяжко передбачити, а от в демократів ситуація тепер виглядає саме такою, якою її прогнозували майже всі американські засоби масової інформації – що Г. Клінтон є найвірогіднішим кандидатом у Білий Дім від Демократичної партії. А її головним супротивником від цієї ж партії залишатиметься аж до кінця перегонів, швидше за все, Б. Обама. В чому ж полягає різниця між цими двома демократами? Не так у політичних програмах, як в самих особистостях. 47-річний Б. Обама у великій політиці перебуває лише декілька років, він у ній ще не досить „обтерся", тому його наміри і пляни – маштабніші, в більшій мірі честолюбні. Зокрема він горить бажанням запропонувати американському суспільству ідеали морального, духовного об'єднання і знайти для цього ефективні шляхи та засоби. Поможи йому у цьому, Боже!

Г. Клінтон – набагато досвідченіша, обачніша в обіцянках, однак, не менше орієнтована на істотні зміни в житті країни. Вона добре вивчила вашінґтонські політичні коридори за вісім років в ролі Першої леді Америки і за шість років сенаторської діяльности. Нам, американцям українського походження, не могла не сподобатися відповідь Г. Клінтон на не дуже мудре запевнення Джорджа Буша, нібито він „побачив у Путінові душу". Г. Клінтон, висловивши подібну думку, яку раніше висловив Дж. МекКейн, сказала: „У колишнього каґебіста душі бути не може". Отож від неї можна очікувати принципово іншої і внутрішньої, і міжнародної політики, ніж та, яку проводить Джордж Буш. Втім, погодьмося, доля на самому початку вкіяла його президентську дорогу такими тернами – згадаймо тільки 11 вересня 2001 року – що він, окрім справедливої критики на свою адресу, заслуговує й на звичайне людське співчуття.

Однак, сама логіка політичного і загальносуспільного буття Америки диктує змінність державного керівництва: за вісім років республіканці посіяли в значній частині суспільства враження, що тепер треба демократам дати можливість покермувати державним кораблем. Американська людина чекає позитивних змін в економічній і податковій політиці, в системі освіти і медичного забезпечення.

Хто вийде на чільне місце серед республіканських кандидатів? Ледве чи справдяться давніші прогнози, що це буде колишній посадник Ню-Йорку Рудольф Джуліяні. Харизма, утворена його поведінкою, коли над знищеними будинками-близнюками Світового торговельного центру ще здіймався дим, так само, як той дим, розвіялася. Слабкість його передвиборної позиції, яка полягає переважно в критиці на адресу Г. Клінтон, не сприяє ні йому, ні Республіканській партії в цілому. До республіканців, котрі може запропонувати Америці нові ідеї або нові шляхи до втілення старих, але досі не здійснених ідей, більше подібні М. Гакебі – у зв'язку з його релігійними і етичними принципами, а також 71-річний сенатор з Арізони, колишній доброволець В'єтнамської війни Дж. МекКейн. Саме він переміг у штаті Ню-Гемшир, діставши 37 відс. голосів, і це була несподіванка для всіх, бо жоден з експертів цього не передбачав. У цьому й полягає головна інтриґа виборів в демократичній країні: неможливо нічого певного сказати наперед.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

Головний редактор – Рома Гадзевич

Редактори: Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510

E-mail: svoboda@att.net Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.

Передплата на рік $55.00, на півроку – $35.00. Для членів УНСоюзу $45.00 річно, на півроку – $30.00. За кожну зміну адреси – $1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda". Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ"

Адміністратор	– Володимир Гончарик	(973) 292-9800 дод. 3041 e-mail: ukradmin@att.net
Керівник відділу оголошень	– Марійка Осцісльська	(973) 292-9800 дод. 3040 e-mail: adsukrpubl@att.net
Передплата	– Марійка Пенджола	(973) 292-9800 дод. 3042 e-mail: ukrsubscr@att.net

СІЧЕНЬ В НАШІЙ ІСТОРІЇ...

Сумнозвісний Переяслав...

Говориться, що історія не знає умовного способу дієслова – „якби": от якби сталося не так, як сталося, а якось інакше. Якби на вербі росли гриби! Ні, історії не повернеш і не вдосконалиш, і щоб потім знов не уподібнюватися до чухраїнця з гуморески Остапа Вишні і знов не чухрати потилицю – от якби ж знаття! – треба, будуючи наш національний дім, дивитися на світ двома очима, водночас утримуючи в полі зору бажане майбутнє і повчальне минуле. Повернімося ж на пару хвилин до архиповчальної події, котра сталася 18 січня (8 січня – за старим стилем) 1654 року і про котру кожний свідомий українець напевно скаже: „Було б краще, якби її не було". А це наше загальнонаціональне наставлення спонукає шукати відповіді на запитання: чи можна було уникнути Переяславу, з його трагічними, непоправними наслідками для України? Не можна було, бо Переяслав сам був наслідком, а не причиною. Сергій Плачинда і Юрій Колесниченко у їхній популярній „Неопалимій купині" розповідають, як цар Микола II, відвідуючи Музей Козаччини у Дніпропетровську, попросив знаменитого засновника і директора цього музею Дмитра Яворницького коротенько з'ясувати, в чому ж полягає історія Запорозької Січі. Вона полягає у збройній боротьбі на три боки – проти татар, проти поляків і проти москалів, – відповів учений. Цар, вхопившись за останнє слово, глузливо запитав: „І чим же закінчилася ця боротьба з Москвою?". Д. Яворницький розвів руками і спокійно мовив: „Тим, що на запорозькій землі стоїть тепер російський цар, а нащадок славних козаків мусить давати йому пояснення".

Можемо не виправдувати Богдана Хмельницького, але не можемо йому не співчувати, бо ніякий інший народ у світі не витримав би безперервної війни на три боки. Але чому угоду треба було укладати саме з Московщиною? – запитуємо ми з позицій і знань сьогоднішнього дня. Тому, що з позицій тодішніх за більшого ворога, ніж Москва, Б. Хмельницький вважав Польщу і, мабуть, мав на це досить підстав. Але дослідники стверджують, що й стосовно москвинів він не тримав ніяких ілюзій, так що вповні можемо довіритися аналізі одного з найвідоміших українських істориків – Івана Крип'якевича: „...Союз з Московщиною вийшов з тверезих, реальних міркувань української політики. В основі його не було ніяких ознак сентименту. Це не було ніяке приєднання „відірваної вітки від материнього пня", як це пізніше пробували змалювати царські підлесники, ані повернення відірваних земель під владу давніх володарів. Не йшло також про визволення Православної Церкви: між Українською і Московською Церквою існували такі глибокі побутові різниці, що найбільш по-ворожому до зв'язків з Москвою ставилося київське духовенство. І сам Хмельницький неохоче прийняв становище царського васала і не думав піддаватися під керівництво Москви. Як при всіх давніших політичних комбінаціях, так і тепер він не рахувався з накиненими зобов'язаннями, а йшов власним шляхом, до скріплення своєї влади і держави. Союз з Москвою означав повний розрив з Польщею. Українська політика остаточно видобулася з-під впливу польських традицій і могла йти до власної мети. Московський режим був ще надто свіжий, щоб їй у тому перешкодити...".

Якщо могла йти, то чому не пішла? Якщо московський режим ще не міг перешкодити, то чому все ж таки перешкодив? І чи склалося б інакше, як припускав інший наш великий історик, Михайло Грушевський, якби Переяслав стався раніше? „...Коли б Україна увійшла в політичну унію з Москвою на початку своєї боротьби з Польщею, ще повна сил... здатна бути опозицією Москві, обстояти себе в цій позиції і не дати зіпхнути себе на становище провінції". Але тут знову маємо „якби", яке ні не змінює реальної історії, ні не відповідає на найболючіше запитання: як повинен був діяти Б. Хмельницький, щоб запевнити своїй козацькій республіці незалежне майбутнє? І взагалі – був він великим державним діячем чи не був? Був Переяслав помилкою чи не був? Не краймо собі серця. Історія, та й кожне людське життя, – це суцільні суперечності, сплетіння світла й тіні. Читаймо Тараса Шевченка: він і любив Гетьмана, бо розумів, що Б. Хмельницький поставив Україну – раз і назавжди! – на політичну карту Европи і світу, і водночас гостро картав його, бо вже бачив наслідки Переяславу: „Ой Богдане! Нерозумний сину! Подивись тепер на матір, на свою Вкраїну...".

А вся річ у тому, що вибирати з двох зол менше – це завжди велика проблема. Фактично це – третє зло. Бо тільки Бог знає, яке з них насправді менше, а яке – більше. Б. Хмельницький вважав Росію меншим злом, славетний Іван Богун, Іван Сірко, багато інших полковників козацької старшини, також київський Митрополит Сильвестр Косів думали інакше. Що було б, якби Гетьман прислухався до їхніх пересторог?

Знову це „якби"...

П. Ч.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Нарешті й архівна правда побачить світ

Учасники українських визвольних змагань вже десятиліттями звертали увагу на те, що під час Другої світової війни на території України діяли групи, котрі видавали себе за бійців УПА, а насправді були аґентами радянської влади і діяли, щоб скомпрометувати наш визвольний національний рух і збройну боротьбу українців проти гітлерівських і сталінських окупантів.

Тепер, коли Служба безпеки України оприлюднила архівні матеріяли, які свідчать про спроби чекістів скомпрометувати бійців УПА, слід знов повернутись до спогадів очевидців, яким досі не йняли віри, коли вони розповідали про масові розстріли енкаведистами у 1941 році, перед наступом німецьким військом.

До таких спогадів належить книжка Ростислава Зеленого „Одне століття Зелених", яка появилася ще у 2002 році в серії „Поличка Карпатського краю" в Ужгороді. Р. Зелений згадує, як він з дружиною Іриною, перед приходом німців у Львів, пішов у тюрму по вул. Лонцького, щоб там пошукати недавно арештованого родича. „У в'язниці, коли увійшли у першу келію, вразив нас жахливий вид. Велика кімната була переповнена помордованими людьми...".

Так само найвищий час зайнятись і правдою щодо УПА, якій закидають співпрацю з німцями та антисемітизм. Щодо „антисемітизму" УПА, то варто якнайширше популяризувати спогади євреїв, які поряд з українцями героїчно воювали в сотнях УПА.

Визначний український поет Мойсей Фішбейн в інтерв'ю газеті „Україна молода" (28 листопада 2007 року) зазначив: „Українська Повстанська Армія була єдиною армією, яка воювала за незалежність України. А всі ті провокації, всі ті брехні, буцімто УПА винищувала євреїв... Скажіть мені, як УПА могла винищувати євреїв, коли євреї були в УПА?" М.Фішбейн називає конкретні імена євреїв, які були бійцями УПА й цитату Стелли Кренцбах, яка у своїх спогадах сказала: „Тим, що я сьогодні живу й усі сили моїх 38 років віддаю вільному Ізраїлеві, я завдячую, мабуть, тільки Богові й УПА".

Нам не слід чекати, поки хтось розкриє ще інші архіви про злочини нелюдського режиму в Україні. Слід збирати від ще живих очевидців докази того, що український національний рух був гуманним, не ізольованим від інших національностей і спрямованим на визволення України від загарбників, незважаючи на те, як вони себе називали – націонал-соціялістами чи комуністами.

Йосиф Сірка,
Торонто

Коли бракує взаєморозуміння

З сумом та болем читаю статті, пов'язані з Патріярхатом Української Греко-Католицької Церкви. З останніх маніпулювань Ватикану виглядає, що офіційного Патріярхату УГКЦ вже ніколи не буде. Не схвалив Патріярхату Папа Іван Павло II і не схвалить його Папа Бенедикт XVI, який тепер вирішує всі головні справи УГКЦ. Це за його схваленням віруючі УГКЦ у Росії матимуть римо-католицьких зверхників над собою. Таким чином Ватикан вибрав собі шлях до якогось „об'єднання" з Російською Церквою, яка благословляла диявольські справи „імперії зла" – СРСР. І Ватикан, і московська Російська Православна Церква бачать Патріярхат УГКЦ як перепону у „несвятому" своєму об'єднанні.

Бракує християнського взаєморозуміння і в Римо-Католицькій Церкві і в Російській Православній Церкві. Бо коли б та віротерпимість в цих Церквах була, то страдниця УГКЦ вже давно втішалася б вінцем Патріярхату.

Іван Яців,
Торонто

Щедрий дар Іллі Онишкевича

У „Свободі" (ч. 1) було вміщено розповідь про діяльність нашого Комітету допомоги Україні („Приятелі Руху") та різдвяну зустріч, на яку комітет запросив своїх численних доброзичливців. Кошти на ведення харитативної діяльности комітет отримує від громадянства та українських кредитівок „Самопоміч" (Ню-Йорк, Нюарк, Кліфтон) і „Національної" (Ню-Йорк).

Комітет не має жодних адміністративних видатків, бо їх покривають члени екзекутиви, тому отримані пожертви повністю призначені на виконання запланованих проєктів. З великого числа жертводавців, найбільш щедрими виявились пенсіонери, які прихильно оцінюють діяльність комітету.

Перший серед них – Ілля Онишкевич, який вже в старшому віці із своїх ощадностей тільки в цьому році пожертвував 4 тис. дол. Йому і всім жертводавцям щира подяка і прохання допомагати в майбутньому. Про це йшлося на згаданій різдвяній зустрічі.

Мистецьку програму розпочав Заслужений артист України Ростислав Василенко своїм віршем та гуморескою „Літера П". Треба сказати, що дзвінкий голос і чудова техніка деклямації не йдуть в парі з роками нашого визначного мистця. Його бадьорі слова ввели радісний святковий настрій на вечорі.

Кілька колядок, народну пісню та складну арію з опери „Турандот" Дж. Пуччіні виконав оперовий співак Роман Цимбала при акомпаніяменті своєї дружини Мікі, за що присутні винагородили їх оплесками.

Приємною несподіванкою були колядки і клясичні твори у виконанні скрипаля-віртуоза та визначного, світової слави дириґента, доктора музикознавства Адріяна Бриттана, який приїхав з Ню-Йорку, щоб збагатити мистецьку програму. В кінці січня мистець їде в Европу, де буде дириґувати виконанням опери в Німеччині, а в Україні продовжить започатковані ним переклади опер українською мовою.

На закінчення програми виступив поет-гуморист Степан Герилів з перефразованою коломийкою за змістом діяльности комітету та кількома гуморесками.

Після частування, яке приготували Марта Боровик, Наталія Буняк і Лідія Крамарчук, усі присутні, як одна велика родина, колядували, при професійній підтримці оперового співака Олега Чмира і дяка церкви св. Івана Хрестителя Михайла Стащишина.

Роман Ричок,
Нюарк, Ню-Джерзі

Про країну фінську „Моксель" та імперську брехню

Зі статті Петра Части „Захищаймо правду, тільки правду і нічого, крім правди" („Свобода" ч. 48) видно, що „Новоє русскоє слово", подібно до інших російських шовіністичних джерел, дотримується традиційних засобів брехні і фальшу, які, як відомо, за більшовицьких часів набули статусу „науки".

Про це широко розповідає Володимир Білинський у своїй дослідницькій праці „Країна Моксель або відкриття Великоросії" (Київ, в-во Олеги Теліги, 2006 рік). Автор зосереджується на історії російської імперії, написаної під цензурою Катерини II, в кінці XVIII ст. За її велінням, на основі пофальшованих літописів, вийшла „прикрашена, славна і героїчна" історія, гідна могутньої аґресивної держави. Але центральним завданням її, підкреслює автор, було нав'язати теорію про масове переселення слов'ян у X-XII ст. з Київської Русі до Володимиро-Суздальських земель і зафіксувати дату виникнення Москви 1147 роком.

Користуючись архівними джерелами, В. Білинський доводить, що Володимиро-Суздальські землі тоді заселяли племена фінського етносу, які й називалися країною „Моксель". Москва ж з'явилася аж в XIII ст. (1272 рік), уже як улус Золотої орди. Князі цих земель, а трохи пізніше й Московії, були охочими збирачами ханських податків, а в церквах молилися за ханів-царів аж до початку XVI ст. Катерининську версію історії Російської імперії використали, з деякими „клясовими" поправками, також більшовики. Таким чином брехня, „запущена" Катериною II, стала ще однією прикметою насильницької російсько-совєтської системи. Вона ж, звісно, не минула й України.

Іван Даниленко,
Сомердейл, Ню-Джерзі

Чи є алмази у Карпатах?

Однієї неділі прийшла сусідка до моєї мами і принесла листа від своєї сестри. Це було десь 1975 року. У той час лист з України був великою новиною для усіх. Ця жінка походила з Лемківщини, з села Ґуральна Сільна, повіту Сянок. Це село вивезли, бо воно було українське. Люди з того села жили з гончарства, виробляли горщики і миски. Ця жінка мала меншого брата, який, коли був малим хлопцем, знайшов камінчик і порізав ним всі шиби у вікнах. То були великі кошти у 1920 році – щоб поставити нові шиби у вікнах.

Недавно я пригадав собі цю розповідь і нагоду поговорити з ученим, який сказав, що лише алмаз ріже скло. Коли б хтось з учених відвідав село Ґуральна Сільна, то, може, там є поклади алмазів, які для селян, ніби камінчики?

Юрій Кравчук,
Вільмінґтон, Делавер

Звідки взялося ім'я Тарас

Під таким заголовком появилася стаття у „Свободі" з 2 березня 2007 року Тараса Гунчака. Історик професійно простудіював грецькі і українські джерела і зробив висновок, що, мабуть, воно прийшло до нас через грецьке поселення в Криму, або, що правдоподібніше, через християнство, оскільки воно прийшло з Візантії.

Ця стаття дала відповідь щодо походження імення Тарас, але не дала його значення в грецькій чи іншій мові. Життєві обставини змусили мене вчитися п'ятьох мов – російської, польської, німецької, англійської і, самозрозуміло, української, і мене завжди цікавило, чому деякі слова в різних мовах мають то саме значення, наприклад, сонце в українській мові, „Sohne" в німецькій мові і „sun" в англійській. Чому є така подібність?

Я знайшов багату наукову літературу англійською мовою, що то так звані індоевропейські мови, які мають спільні коріння в одній прамові. Скотарі, що випасали свої стада в степах Північного Причорномор'я, в час посухи, на конях і озброєні топірами (сокирами) шукали нових пасовиськ в різних сторонах Евразії. Там вони мішалися з автохтонним населенням і вже ніколи не поверталися. Так творилися нові мови.

Причиною перенаселення на степах був, мабуть, також добрий харч, що давав чорнозем, і звичай мастити щорічно хати вапном, що боронило населення від різних пошестей, а найбільше, мабуть, спричинила перенаселення плодючість степових жінок, що могли за життя, в деяких випадках, народити навіть 18 дітей. Тож через два тисячоліття ціла Евразія дістала домішку мови пастухів, і тому маємо подібності слів в різних мовах.

Вертаючись до слова „Тарас" – воно є санскриті, як подає англійсько-санскритський словник, і означає скорий поступ, швидкість, силу, енерґію, ефективність. Але як воно потрапило до санскриту?

Василь Сосяк,
Форест-Гілс, Ню-Йорк

Війна проти пам'ятників

КИЇВ. – З початком року в Україні почастішали випадки руйнування та збезчещення пам'ятників української історії. 15 січня у Чигирині, Черкаська обл., вандали зруйнували пам'ятний знак жертвам Голодомору 1932-1933 років.

Мармуровий хрест на кам'яному постаменті було встановлено кілька років тому на виїзді з міста. Тепер його потрощено на дрібні шматки. Міська рада вже замовила виготовлення копії зруйнованого пам'ятного знаку.

В Севастополі 12 січня збезчещено пам'ятний знак, встановлений з нагоди 10-річчя Військово-морських сил України. Його облили чорною фарбою і залишили на ньому напис російської мовою: „За безкарність „Студентського братства". Напередодні представники Всеукраїнської молодіжної громадської організації „Студентське братство" звернулися до Генеральної прокуратури України з протестом проти дій місцевих проросійських сил, які вимагають виведення української фльоти з Севастополя. Керівник „Студентського братства" Олег Яценко заявив, що за антиукраїнськими діями стоїть російська Чорноморська фльота.

Наприкінці минулого року у Миколаєві було збезчещено пам'ятник жертвам Голодомору на Херсонському шосе. Вандали розкидали свічки і розтоптали квіти біля нього. Того ж дня було пошкоджено пам'ятник В'ячеславові Чорноволові на вулиці Велика Морська – на скульптурі провідника Народного Руху України відбили ніс. *(„Кореспондент").*

Уряд Юлії ...

(Закінчення зі стор. 3)

металюрґійного комбінату – 63 відс., Дніпровського металюрґійного комбінату – 70 відс., Запорізького алюмінієвого комбінату – 82 відс., Побузького феронікелевого комбінату і Марганецького гірничозбагачувального комбінату – 100 відс. і т. д. Втрати державного бюджету від офшорних схем продажу української продукції за рахунок заниження реальної ціни склали в першому кварталі 2006 року 2.5 млрд. грн.

Після призначення прем'єр-міністром В. Януковича подібна інформація не оприлюднювалася. Зате в Україну могутнім потоком ринули гроші з офшорів, які „відмивали" під виглядом чужоземних інвестицій. За друге півріччя 2006 року і за 2007 рік тільки з Кіпру в Україну надійшло понад 2 млрд. дол. таких „інвестицій".

Тому певні резерви з наповнення державної скарбниці в 2008 році уряд Ю. Тимошенко має. Але, пам'ятаючи, що процеси упорядкування зі сплатою податків тоді захлинулися, підприємці не поспішатимуть до порядку. Якщо люди не побачать і зараз реального втілення гасла „бандитам – тюрми", приборкання корупції в судах, податкових адміністраціях, міліції, на митниці, то чекати зростання надходжень до бюджету не варто. *(ББС, УНІАН)*

Українська дружина мільярдера

ПАЛМ-БІЧ, Фльорида. – 6 січня в клюбі, що належить Дональдові Трампові, відбулося весілля української красуні Олександри Ніколаєнко та американського мільярдера, 72-річного Філа Рафіна, приятеля Д. Трампа. О. Ніколаєнко і Д. Трамп (на фото) познайомилися під час конкурсу краси „Міс Всесвіт" у Мехіко, 28 травня 2007 року.

Фото: УНІАН

Дорогі студенти, члени УНСоюзу!

Тепер ви можете знайти аплікації на стипендії і нагороди УНСоюзу

на нашій інтернетовій сторінці

www.unamember.com

під заголовком

MEMBERSHIP BENEFITS

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Незгасна пам'ять про Голодомор

З запаленими свічками увійшло семеро жінок.

ЛОС-АНДЖЕЛЕС, Каліфорнія. – На початку грудня 2007 року в Лос-Анджелесі розпочався рік вшанування пам'яті жертв Голодомору в Україні в 1932-1933 роках. Для цієї мети був створений комітет, до якого ввійшли керівники всіх українських організацій та свідки, які вижили під час тієї страшної трагедії. Комітет розробив плян дій, відправною точкою яких стала Панахида в усіх трьох церквах міста. А основне дійство (автор сценарію – архітектор Тарас Козбур) відбулося в залі Української католицької парафії Різдва Пресвятої Богородиці. Ще на підході до церкви парафіян та гостей вражали центральний вхід хрест-навхрест забитий чорними брусками з ланцюгом і написом двома мовами „Геноцид України в 1932-1933"та постать „енкаведиста" з гвинтівкою, який зустрічав усіх похмурим ворожим поглядом. Заля з притемненим світлом була удекорована чорними стрічками, а столи накриті червоними скатертинами. На кожному столі стояв свічник з білою свічкою, а поряд лежав пшеничний колосок, як символ того зерна, яке забирали в селянських родин. Ведуча Люба Кеске відкрила зібрання. В залю під неголосні звуки кантати „Кавказ" в білих сорочках, ніби ангели спустилися з небес, босоніж, з запаленими свічками, увійшло семеро жінок, немов несучи мільйони душ з небес. Повільною ходою вони підходили до великого свічника і запалювали по одній свічці, а потім так же повільно підходили до столів і запалювали там свічки. Вступне слово мав голова комітету О. Рівний, який запросив усіх вшанувати пам'ять жертв хвилиною мовчання. Після нього до присутніх звернувся Генеральний консул України Микола Точицький, який говорив про страхіття, які відбувалися в ті часи, та наголошував на важливості поширення інформації про Голодомор серед інших народів.

Трагічність тих подій прозвучала в декламації „До річниці Голодомору" Мирона Радзикевича, яку виконала Людмила Вусик.

Жінки рознесли кожному голодний обід (склянку води з шматочком чорного хліба), який своєю простотою та скромністю підкреслив трагедію українського народу під час Голодомору. Після обіду церковний хор і всі присутні виконали „Боже великий, єдиний".

Закінчився захід покладанням квітів до пам'ятника жертвам Голодомору в центрі Лос-Анджелесу.

Людмила Вусик

Генеральний консул України Микола Точицький кладе квіти до пам'ятника жертвам Голодомору.

Відзначено 50-річчя 3-го Відділу Організації Оборони Лемківщини

ПАСЕЙК, Ню-Джерзі. – Майже 75 років тому, коли перші еміґранти з Лемківщини ступили на землю Америки, виникла думка створити Організацію Оборони Лемківщини (ООЛ) – щоб майбутні покоління знали, хто вони і де їх коріння. Одним з головних завдань організації стало надання допомоги братам і сестрам на Лемківщині.

Завдяки багатолітній жертовній праці багатьох людей, ООЛ і сьогодні продовжує активно діяти. Вагомим доказом цього був Золотий ювілей 3-го Відділу ООЛ в Пассейку, Ню-Джерзі, відзначення якого дуже успішно відбулося 13 жовтня 2007 року в Українській Централі.

Привітати ювілярів на святковий бенкет прибули Владика Гліб Лончина, парох української католицької церкви св. Миколая у Пасейку о. Андрій Дудкевич з дружиною, парох української православної церкви св. Вознесіння у Кліфтоні о. Олег Жовнірович з дружиною, заступник голови Світової Федерації Українських Лемківських Об'єднань (СФУЛО) Марійка Дупляк, голова Крайової Управи ООЛ Зенко Галькович, голова місцевого відділу Українського Конґресового Комітету Америки (УККА) Константин Ваньо, голова кредитової кооперативи „Самопоміч" в Кліфтоні Ярослав Федун, голова Фундації дослідження Лемківщини Стефан Гованський.

Святкування розпочалося з Божого благословення Владики Г. Лончини. Після цього голова 3-го Відділу ООЛ у Пасейку Василь Гаргай привітав всіх присутніх і попросив хвилиною мовчання вшанувати пам'ять членів 3-го Відділу, які відійшли у Вічність.

З великою увагою присутні вислухали доповідь колишньої довголітньої голови Крайової Управи ООЛ, а зараз заступника голови СФУЛО М. Дупляк, яка зазначила, що ООЛ в Америці є великою складовою частиною СФУЛО і провадить плідну працю в справі захисту прав депортованих, збереження їхньої культури та відродження Лемківщини.

У святкуванні 50-ліття діяльности 3-го Відділу взяли участь члени Крайової Управи ООЛ, представники 1-го Відділу ООЛ в Ню-Йорку (голова – Іван Завада), 2-го Відділу ООЛ в Йонкерс (голова – С. Гованський), 5-го Відділу ООЛ в Ірвінґтоні (голова – Теодор Пиз), 7-го Відділу ООЛ в Джерзі-Си
ті (голова – Володимир Блажейовський), Спілки Української Молоді – Марійка Бетлей та Маріяна Завойська, Товариства „Самопоміч" – Марія Бакалець та Дмитро Возняк, Українського Народного Дому – Володимир Рудкевич, Пластової станиці – Богдан Крамарчук, Української Централі – Роман Дідух, Союзу Українок Америки – Олена Бобеляк, Організації Оборони Чотирьох Свобід України – Валентина Тарахівська.

У своїх виступах-привітах гості відзначили великі заслуги 3-го Відділу ООЛ у моральній та матеріяльній допомозі уродженцям Лемківщини та їхнім нащадкам, у громадській діяльності для добра української справи, для добра нашої неньки-України, бажали ювілятам наснаги і здоров'я для подальшої плідної праці. Спогадами про діяльність 3-го Відділу поділився Юліян Котляр, який був одним з його засновників і сьогодні також бере активну участь у роботі відділу.

З великим задоволенням присутні сприйняли мистецьку програму, яка розпочалася лемківською піснею „Ой верше мій, верше", у виконанні заслуженої артистки України Лілії Остапенко. У виконанні артистки та юних українських зірочок, сестер Надії та Наталії Павлишин, прозвучали також пісні про Україну, вишиту сорочку, рідний край. Усім дуже сподобалися виступи Наталі Лемішко і танцювальної групи „Калитани" при осередку СУМ (керівник Іван Ленчук).

В ході урочистостей голова 3-го Відділу В. Гаргай нагородив усіх членів відділу почесними грамотами. Такою ж грамотою члени 3-го Відділу нагородили і В. Гаргая за віддану працю у відділі та з нагоди 25-ліття на пості голови відділу. Завершився бенкет словом священиків о. А. Дудкевича і о. О. Жовніровича та спільною молитвою. Опісля В. Гаргай подякував усім за прибуття на бенкет, за теплі щирі слова і запросив всіх продовжувати забаву під музику гурту „Галичани". Ведучою урочистостей була Галина Семеняк.

Святкування 50-літнього ювілею діяльности 3-го Відділу ООЛ – це підсумок роботи, пляни на майбутнє, спілкування з друзями. Цей святковий день приніс усім присутнім гарний настрій, залишив приємні спогади, став початком нових справ і ще раз підтвердив, що Лемківщина має добрих синів і дочок, які провадять плідну працю в справі захисту прав депортованих та на благо рідної України.

Галина Семеняк

В УВАН відбулася конференція, присвячена О. Ольжичеві

НЮ-ЙОРК. – 2 грудня 2007 року в Українській Вільній Академії Наук відбулася наукова конференція „Олег Кандиба-Ольжич", організована спільно зі Світовою Радою при СКУ, Українським Історичним Товариством, Українсько-Американською Асоціяцією університетських професорів і Науковим Товариством ім. Шевченка в Америці. Відкриваючи конференцію, проф. Альберт Кіпа, президент УВАН у США, наголосив на ролі поета, археолога, політичного діяча Олега Ольжича (Кандиби) у відбудові держави і становленні духовної суверенности української людини. О. Ольжич знаменував символ свого покоління – одержимого ідеєю державотворення, покоління безкомпромісного й далекоглядного. Своє життя О. Ольжич свідомо віддав на вівтар служіння ідеї націєтворення і Української незалежної держави. Лицарем слова і чину назвав О. Ольжича д-р А. Кіпа. Він також представив Юрія Сергеєва, Посла України до ООН, й надав почесному гостю слово. Посол Ю. Сергеєв хвилююче розповів про входження в його свідомість і життя О. Ольжича, перше „знайомство" з яким відбулося у момент відкриття меморіяльної дошки у Києві на буд. 15 по вул. Толстого, в якому у 1941-1942 роках жив О. Ольжич. За збігом обставин, у 1994 році, коли відкривали дошку, у цьому ж будинку жив д-р Ю. Сергеєв. Відтоді О. Ольжич підкорив свідомість доповідача не лише як поет, а, в першу чергу, як політолог української нації, її національний герой.

Вступне слово виголосив д-р Любомир Винар, ініціятор проведення конференції. Він також передав до архіву УВАН машинопис перекладу докторської дисертації О. Ольжича з чеської на українську мову.

Д-р Анна Процик виголосила доповідь на тему „Олег Кандиба-Ольжич на тлі ідеологій міжвоєнної доби". Доповідачка розглянула діяльність Кандиби-Ольжича на тлі нових ідеологій, що закріпилися на початку 1920-их років в Европі. Зокрема – фашизму в Італії під кермою Беніто Мусоліні та націонал-соціялізму на чолі з Адольфом Гітлером. На її думку, світогляд О. Ольжича формувався під впливом історіософічних праць Шпенґлера, Шопенгавера, Олана і Берґсона. Свої припущення д-р А. Процик ілюструвала цитатами поезій О. Ольжича, на яких позначився вплив теоретичних засад згаданих філософів. В Організації Українських Націоналістів він очолив референтуру культури, за його словами – „війська незримого поневоленої нації". Відтак д-р А. Процик проаналізувала методи роботи О. Ольжича як керівника референтури. О. Ольжич уважав, що „політичний провід повинен накреслювати контури культурного будівництва, не втручаючись, одначе, в творчий процес мистецтва так, як це практикувалося в системі комунізму". Ця позиція, як і свідомість того, що більшість його партійних і позапартійних друзів – співробітників культурної референтури була надхнена „національною духовністю", уможливлювала гармонійну співпрацю таких різних за темпераментом індивідуальностей, як Маланюк, Самчук, Теліга, Михалевич. Однак, рівень галицької культури в 1930-ті роки був додатковим арґументом для підтвердження потреби керівної ролі держави у культурному будівництві. Провінційності, ура-патріотизмові, матеріялізмові і релятивізмові треба було протиставити „живе, органічне пізнання, що тільки велика ідея і велика віра творить життя". І якраз ця ідея, на думку О. Ольжича, була дороговказом для його покоління. Д-р А. Процик також підкреслила вплив на О. Ольжича італійського ідеолога романтичної доби Мадзіні, німецького мислителя-романтика Гердера, заторкнула впливи східних релігій і філософій.

У доповіді „Наукова діяльність д-ра Олега Кандиби" д-р Л. Винар, наголосивши на багатогранній науковій і суспільно-політичній діяльності і вкладі у розбудову української культури першої половини ХХ ст. О. Кандиби (Ольжича), розглянув його наукову працю, яка охоплювала 1925-1944 роки. Діяпазон наукової діяльности О. Кандиби був широкий і охоплював археологію, історію мистецтва, етнографію та інші академічні дисципліни. Д-р Л. Винар зосередив увагу на участі О. Кандиби в археологічних експедиціях, праці в наукових установах і музеях, науково-організаційній і високошкільній педагогічній діяльності в українських і неукраїнських інституціях, на його публікаціях у наукових виданнях і контактах з науковцями Европи й Америки.

У доповіді „Поетична спадщина О. Ольжича" д-р Ася Гумецька проаналізувала дві збірки поезій – „Рінь" (1935) і „Вежі" (1940). І хоча про поетичну творчість О. Ольжича, як зазначила доповідач, „написано стільки, що не знаєш, що ще можна додати", все ж подала своє оригінальне прочитання Ольжичевої поезії, звернувши увагу на її ідейність та звукову іструментацію. Підсумовуючи свої спостереження, д-р А. Гумецька поетичну творчість Ольжича вважає „оригінальною і неповторною". Свій висновок вона увиразнила словами Володимира Державина: „У модерній українській поезії творчість Ольжича є найсвоєріднішим і найнеповторнішим явищем. Ольжич створив власний індивідуальний поетичний стиль, в українському письменстві доти небувалий... і цей стиль він у численних творах підніс до абсолютної мистецької досконалости, до граничного блиску й артизму... сягаючи від нечуваної в нашій поезії ваговитої монументальности... аж до нечуваної в нашій поезії легкокрилої алегації". Після доповідей відбулася дискусія, у якій взяла участь д-р Наталія Пазуняк. Люба Чайківська поділилися враженнями від зустрічі з О. Ольжичем у Кракові. Заключне слово виголосив Василь Махно. Сергій Панько прочитав поезію А. Гумецької, присвячену О. Ольжичеві. Присутні ознайомилися з виставкою, присвяченою О. Ольжичеві, підготовленою Людмилою Шпильовою та Оксаною Радиш.

Відбулася презентація книжок „Вісті УВАН", т. 4 (редактор О. Домбровський) і „Олег Кандиба-Ольжич: статті і матеріяли" (редактор Л. Винар).

Тамара Скрипка

Українська Євангельська церква

закликає:

Вивчайте Біблію,

живіть за Словом Божим!

На пожертви нашої громади щотижня на цьому місці ми стисло розповідаємо про кожну з 66 книг Біблії

79. Перша книга царів, 12-16: від Єровоама до Ахава

Цар Соломон правив Ізраїлем 40 років, а після його смерти став царем його син Рехав'ам. Новий цар посилив ярмо, накладене на народ його батьком, і народ збунтувався, вигнав царя і покликав на його місце Єровоама. Рехав'ам залишився царем тільки в Юдеї. Але Єровоама дратувало, що народ ходив молитися до Храму в Єрусалимі, в Юдеї, тому він поставив у своєму царстві два золотих тільці і звелів народові вклонятися їм. Проти цього виступив один чоловік Божий з Юдеї, якого цар хотів за це стратити, але не спромігся, тому що Бог захистив правдомовця. Тривала боротьба за царювання в Ізраїлі, у висліді якої на трон сідали один за одним різні царі-язичники, аж настав час Ахава, за якого почав служіння великий пророк Ілля.

Запрошуємо Вас до Української Євангельської церкви в місті Юніоні, Н. Дж. У нашій церкві проводяться Божі Служби: щонеділі – о 10:30 ранку, а також щосереди –о 7-ій годині вечора. Кожної неділі, о 9:30, діють школи з вивчення Біблії – для дорослих і дітей. Щосереди, о 5-ій вечора, проводиться роздавання харчів для потребуючих. Наша адреса: 2208 Stanley Terrace, Union, NJ 07083. На цю адресу можна надсилати запитання з приводу прочитаних переказів Біблії. Телефон: (908) 686-8171. Електронна пошта: ueag@verizon.net

Пастор **Володимир Цебуля**
Тел.: (908) 591-0800

ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ АМЕРИКИ (ТУІА) –
Відділ в Ню Джерзі,
щиро запрошує громаду на доповідь:

Чи земна куля унікальна у всесвіті?

Інж. Теодор Костюк , NASA, Goddard Space Flight Center

у неділю, 20-го січня, 2008 р. – о 3-ій годині по полудні
в Українсько-Американському Культурному Центрі Н. Дж.
60 North Jefferson Road, Whippany, NJ 07981
http://www.uaccnj.org
973-585-7175

Після доповіді буде легка перекуска та нагода розмовляти з доповідачем.

За дальшими інформаціями просимо звертатися до Андрія Вовка на e-mail: awowk1@verizon.net або дзвонити на: (908) 392-1592. За дальшими інформаціями про ТУІА гляньте на Інтернетову сторінку: www.uesa.org

УКРАЇНА І СВІТ

Страшний відгомін 1947 року

ЛЬВІВ. – Всеукраїнська організація „Меморіял" віднайшла у Львові на станції Підзамче останки жертв голодомору 1947 року. В результаті розкопувань біля залізниці з-під землі підняті кістки і скелети людей з Бесарабії, Буковини, Поділля, Полісся, котрі, рятуючись від голоду в 1947 році, приїхали в західні області України. Однак, на залізничній станції Підзамче прибулих оточили війська НКВД.

Голодомор 1946-1947 років був реґіональним і виник в результаті шалених темпів колективізації.

„Ми підняли архівні та історичні документи, опитали свідків-галичан, котрі добре пам'ятають, як в пошуках шматка хліба на захід України приїхало близько 900 тис. людей з Бесарабії, Буковини, Поділля, Полісся, - розповів заступник голови Всеукраїнської організації „Меморіял" Євген Гринів.

Ось доповідна нотатка генерала Вороніна, на той час начальника Львівського управління НКВД: „Мішочники із східних областей України та Бесарабії заповнили Привокзальну площу Львівського пасажирського вокзалу. Завошивлені, тифозні, вони палять лавки, паркани, місцеві націоналісти постачають їх літературою. Лише в ніч на 20 березня 1947 року на станцію „Львів-пасажирський" мішочників зібралось понад 2,500 осіб…".

Людей з кожним днем прибувало, вони заполонили вулиці Львова. Ті, хто мав ще сили, їхав в галицькі села і просився до господарів та працював за шматок хліба. Інші, знесилені та хворі, жебрали на вулицях міста. Багато з них замерзали і гинули. Кілька сотень людей влада силою зігнала в товарні вагони і відіслала до Харкова. Решті мішочників наказали перейти на територію залізничної станції Підзамче, щоб очистити центральний вокзал. Нових прибульців уже не пускали на центральний вокзал, вони мусили сходити на Підзамче. Там зібралось багато людей і всі вони мали надію врятуватись від голоду. Серед них були жінки, підлітки, діти.

„У лютому 1947 року війська НКВД у Львівській області одержали наказ „очистити вокзальні станції та прилеглі до них території від соціяльно-деклясованих елементів, – розповідає Є. Гринів. – Каральні загони оточили станцію Підзамче і вигнали голодних в бік Високого замку, обіцяючи людям потяги. Не одержавши жодної допомоги, вони повільно вмирали від хвороб, холоду і голоду".

Пошуки і розкопки жертв голодомору тривали два роки. Транспортна прокуратура провела судово-медичну експертизу. У процесі ідентифікації людських кісток фахівці Львівської медичної академії допомогли визначити кількість жертв: 500 осіб. Серед них було 96 підлітків і дітей. У 29 черепах виявлені дірки від вогнепальної зброї. Серед речей знайшли хрестики, медальйони та радянські копійки випуску 1945 і 1946 років.

„За рахунок Львівської залізниці вже виготовлено 250 трун для цих жертв, залишається ще зробити стільки ж, – сказав Є. Гринів – Ми повідомили про жертви голодомору 1947 року Секретаріят Президента України. І у травні 2008 року відбудеться перезахоронення цих жертв на Личаківському цвинтарі".

Лариса Марчук

Позов Української Православної Церкви до журналу „Музеї України"

8 січня до „Свободи" надійшов лист з Києва від редактора журналу „Музеї України" Віктора Тригуба (його дописи останнім часом вміщує наш тижневик) про те, що Києво-Печерська Лавра (чоловічий монастир) Української Православної Церкви (УПЦ), подала позовну заяву на інтернет-сторінку „Музеї України" про захист ділової репутації та спростування недостовірної інформації. Йдеться про публікації з приводу передання УПЦ Церкви Спаса на Берестові, яке після втручання української преси не відбулося.

Позов має розглядати Дніпровський районний суд 24 січня (суддя Т. Горбань). Заяву підписав представник Києво-Печерської Лаври (чоловічого монастиря) УПЦ Л. Снісаренко.

В. Тригуб пише: „У позовній заяві є юридично завірена сенсація – УПЦ МП не є в Україні юридичною особою, російську Церкву в Україні представляє лише чоловічий монастир. Саме йому уряд України хотів передати монументальні споруди, що мають безцінне історичне значення! Якщо церква юридично не оформлена – значить нелегальна! У позовній заяві печатки нема, реєстрації нема".

У позові висловлено незгоду з констатацією, що Києво-Печерська Лавра (чоловічий монастир) УПЦ є „напіввійськовою церковною організацією сусідньої держави, яка жорстко контролюється Кремлем і ФСБ". Але ніхто, пише В. Тригуб, такого і не писав.

В одній з публікацій інтернет-видання „Музеї України" говорилося: „Від часів відділення від Русі Московська Православна Церква проводить тонку політику на винищення українського та російського народів, виховує ненависть між ними (таким елементарним прикладом, одним із мільйонів, може слугувати випуск і розповсюдження по храмах Росії брошури з найганебнішим паплюженням Тараса Шевченка та українського народу [Протоєрей Іоанн Чернавин. „Т. Шевченко і його релігійно-політичні ідеали". Москва, 2002).

Щоб не дати відновитись Українській державі, по своїх храмах УПЦ МП паплюжить українську мову, обзивають її безбожною, сатанинською, безблагодатною.

Президент Українського комітету Міжнародної ради з питань пам'яток і визначних місць Микола Яковина під час „круглого столу" зауважив, що в державі загострилася проблема збереження та використання визначних культових споруд, зокрема Національногозаповідника„Софія Київська" та Національного Києво-Печерського історико-культурного заповідника. За його словами, сьогодні ці пам'ятки опинилися „під загрозою загибелі через непродумане використання їх релігійними конфесіями". Він зокрема нагадав, що в ніч з 7 на 8 жовтня 2007 року було знищено пам'ятки архітектури – брами та огорожі на в'їзді до Нижньої Лаври.

М. Яковина розкритикував лист міністра культури і туризму Києво-Печерського історико-культурного заповідника і, в тому числі, унікальної давньоруської пам'ятки – Церкви Преображення (Спаса на Берестовому). Він нагадав, що вона знаходиться поза межами Києво-Печерської Лаври".

В. Тригуб запитує: які організовані угруповання використовує УПЦ для захоплення українських храмів? Хто те все фінансує і з яких джерел? Хто пояснить правовий статус Російської Православної Церкви в Україні? Сподіваємося, пише він, що суд допоможе відповісти хоча б на деякі питання в офіційно встановленому юридичному порядку.

Л. Хм.

Голові міста подарували підручник

ПОЛТАВА. – 11 січня, перед початком сесії Полтавської міської ради, представники громадського комітету з увічнення пам'яті Симона Петлюри подарували міському голові Андрієві Матковському шкільний підручник з історії України для 10-ої кляси, щоб голова міг дізнатися з нього, ким був Симон Петлюра. Посадник Полтави виступив проти встановлення пам'ятника голові Директорії УНР. Даруючи А. Матковському підручник, комітет мав дві мети – навчальну і виховну. Навчальна – дати міському голові нагоду дізнатися про українську національну революцію 1917-1920 років, виховна – заохотити міського голову поважати українську історію, державу і видатних українців.

До громадського комітету з увічнення пам'яті С. Петлюри увійшли представники Української народної партії, „Нашої України – Народної самооборони", Народного Руху України, інших громадських організацій.

Комітет звернувся до голови політичної партії Всеукраїнське об'єднання „Батьківщина" з листом про те, що у Полтаві міський голова співпрацює виключно з комуністами та реґіоналами, демонстративно зневажає українську історію, мову і культуру.

Олексій Логвинов,
координатор комітету

Самопоміч Нью Йорк
Нова Філія тепер відкрита у
Линдингирст,
Лонґ Айленд!
225 N. 4th Street
Lindenhurst, NY 11757
Години урядування:
Середа - 12 - 7 веч.
Субота - 9 - 2 по пол.
Self Reliance New York
Federal Credit Union
Завжди конфіденційна, ввічлива та професійна обслуга.
ГОЛОВНЕ БЮРО:
108 Second Avenue
New York, NY 10003
Phone: 212 473-7310
Fax: 212 473-7310
КЕРГОНКСОН:
6325 Route 209
Kerhonkson, NY12446
Tel: 845-626-2938
Fax: 845 626-8636
ЮНІОНДЕЙЛ:
226 Uniondale Ave,
Uniondale, NY 11553
Tel: 516 565-2393
Fax: 516 565-2097
АСТОРІЯ:
32-01 31st Ave.
Astoria, NY 11106
Tel: 718 626-0506
Fax: 718 626-0458
ЛИНДИНГИРСТ:
225 N. 4th Street
Lindenhurst NY 11757
Tel: 631 867-5990
Fax: 631 867-5989
Your savings federally insured to at least $100,000 and backed by the full faith of the United States government
NCUA
National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency
ЕЛЕКТРОННА ПОШТА: Info@selfrelianceny.org ІНТЕРНЕТ: www.selfrelianceny.org
Поза Нью Йорком дзвоніть безкоштовно: 1-888-SELFREL
EQUAL HOUSING OPPORTUNITY

Українське свято на берегах Неви

Українські артисти виступають у Санкт-Петербурзі.

САНКТ-ПЕТЕРБУРҐ, Росія. – Діловий клуб „Україна-Санкт-Петербурґ" розпочав підготовування до Третього міжнародного фестивалю „Українська весна в Санкт-Петербурзі", котрий відбудеться 16-21 травня. Тим часом 19-20 грудня 2007 року відбулося святкування Дня св. Миколая.

Знову на кращих сценах мешканці міста побачили відомі колективи з України – ансамбль „Горлиця" з Києва, що був лавреатом міжнародних конкурсів в Голяндії, Портуґалії, Франції, Еспанії, Австралії, Німеччині, Польщі і Юґославії, Академічний театр музики, пісні і танцю „Зоряни" з Кіровограду (художній керівник і солістка – Народна артистка України Антоніна Червінська, молодіжний театр „На ходулях" з Києва. Вів програму провідний артист київського театру ім. Івана Франка Анатолій Паламаренко.

Концерти українських майстрів розпочали програму фестивалю, присвячену перепохованню Тараса Шевченка до України, Дням слов'янської писемности й культури і річниці заснування Санкт-Петербурґу.

У перший день концерт відбувся у кіноконцертному комплексі, де глядачів зустрічали артисти в яскравих костюмах, з жартами і піснями. У залі на всіх чекало буяння фарб, музики, неповторний український гумор і звичайно, український гопак.

Концерт відбувся також в Кронштадті – знаменитій героїчній фортеці північної столиці Росії. Особливо треба відзначити привітність, з яким зустріла українських артистів адміністрація Кронштадту і посадник міста Олександер Горошко.

Зараз триває велика і наполеглива праця з підготування до фестивалю. Йому надають підтримку Генеральне консульство України в Санкт-Петербурзі, комітети культури, зовнішніх зв'язків, молодіжної політики, Дім національностей.

Організатори фестивалю – Діловий клуб „Україна-Санкт-Петербурґ" висловлюють глибоку вдячність Міністерству культури і туризму України за допомогу і підтримку в організації концертів до дня св. Миколая.

Наталка Пахолкова,
головний режисер фестивалю

Священики ...

(Закінчення зі стор. 1)

вперше в історії, День військового капеляна. У свою чергу в Львівській архиєпархії існує Центр військового капелянства, який координує нашу діяльність у військових інституціях.

– Скільки капелянів має УГКЦ?

– Десять постійно служать у війську, ще 20 є парохами місцевих церков і надають духовну опіку місцевим військовим формуванням. Також до війська приходять священики і пастори інших християнських конфесій, але капеляни УГКЦ, на відміну від них, працюють у війську цілорічно. Утримує капелянів наша Церква на пожертви вірних. Триває міжкофесійний обмін досвідом. Головне завдання капеляна – завжди бути поруч з військовим і бути для нього духовною підтримкою у його службі. Капелян організовує молитву, сповідає, має час на приватні розмови з військовими, радить, благословляє їх перед навчаннями, бере участь у різних патріотичних заходах, відвідує хворих у військових госпіталях.

– Яке ставлення вояків і особливо командування до військових капелянів?

– Напевно, ще залишились у війську особи, які дивуються, коли бачать священика: що він тут робить? Однак, більшість військових розуміє важливе значення присутности священика в армії. Треба врахувати також і те, що багато військових, особливо з східніх та центральних областей України, ніколи не спілкувались зі священиком і не мали змоги навіть щось його запитати.

Центр військового капелянства опікується багатьма військовими інституціями та має чотири храми-каплиці. Також нашим важливим завданням є розвинути капелянство в Українській Чорноморській фльоті. Ми почали душпастирське обслуговування Військово-морського інституту ім. Павла Нахімова у Севастополі. На свято св. Миколая усім курсантам вночі поклали під подушки подарунки. Якщо говорити у відсотках, то 89 відс. військових намагаються провадити християнське життя і брати участь в церковних богослужіннях.

З курсантами Львівського інституту суходольних військ Національного університету „Львівська Політехніка" зустрівся їх духовний наставник о. Степан Сус (в центрі).

Капелян о. Степан Сус (в центрі) серед військовиків аеромобільного війська перед стрибком з парашутом. На фото зліва від нього – 17-річний курсант факультету бойового застосування військ Львівського інституту суходольного війська Юрій Муньков з села Чорний ліс, Тернопільська область, який 25 жовтня 2007 року загинув у автокатастрофі.

Був такий випадок, до нашого храму св. Архистратига Михаїла у Львові командир призначив двох курсантів, щоб ті прибрали будівельне сміття. Вони не мали бажання працювати в церкві і того дня нам мало допомогли. Однак, почали розпитувати – для чого йти до церкви, що таке молитва? Згодом їм так сподобалось працювати у церкві, що вони попросили свого командира призначити їх на весь час ремонту. За місяць часу вони змінили своє уявлення про Церкву, а пізніше вперше приступили до тайн Сповіді та Причастя.

12-13 грудня 2007 року в Обухові під Києвом відбувся Перший Всеукраїнський з'їзд головних військових капелянів УГКЦ. Значимою була присутність о. Йоахіма Сімона, німецького військового капеляна, декана у закордонних справах у військовому ординаріяті Німеччини. З'їзд очолив Михайло Колтун, керівник відділу Патріяршої курії у справах душпастирства силових структур. В часі урочистого відкриття до зібраних звернувся Любомир Гузар, Верховний Архиєпископ УГКЦ. Діяльність Центру військового капелянства Львівської Архиєпархії УГКЦ на з'їзді представляли о. Василь Тузяк і бр. Андрій Зелінський.

Кожен рік є для нас нагодою бути кращими і досягати чогось новішого у нашій діяльності. У нас великі потреби у нових працівниках, оскільки є багато військових інституцій, де ми ще не маємо змоги працювати.

Оскільки покищо військове капелянство в Україні немає державного визнання, наш Центр військового капелянства Львівської архиепархії УГКЦ існує за рахунок пожертв та підтримки людей доброї волі.

Про наше життя та діяльність є інформація на сторінці інтернету: www.kapelanstvo.org.ua.

Якщо хтось би був зацікавлений підтримати нашу працю серед військових і стати співучасником розвитку військового капелянства в українському війську, то може зробити свою пожертву з позначкою „військове капелянство" через Українську католицьку освітню фундацію. Її адреса: Ukrainian Catholic Education Foundation, 2247 W. Chicago Ave., Chicago, IL 60622-4828. Тел.: (773) 235-8462, факс: (773) 235-8464. Електронна адреса: ucef@ucef.org.

Подарунок родини Бойків для рідного села

Біля новозбудованої бібліотеки.

ЗАПИТІВ, Львівська обл. – Минулого жовтня відбулося освячення щойно збудованої бібліотеки в селі Запитів, поблизу Львова, в Кам'янко-Бузькому районі. Це подарунок жителям Запитова від св. п. Михайла Бойка, який залишив село в 1944 році і повернувся до нього з короткою візитою, коли Україна стала незалежною.

М. Бойко та його дружина Ірена покинули Запитів, залишивши трьох братів і сестер та батьків Андрія та Анну. М. Бойко вже ніколи не побачив своїх батьків – їх було депортовано на Далекий Схід, де вони загинули.

Подружжя Бойків багато років прожило в Ню-Гейвені, Конектикат. Коли М. Бойко відвідав Україну, в нього виникло бажання допомогти у розвитку свого рідного села. Бідним сільським хлопчиком він мріяв про бібліотеку в його рідному селі, щоб інші теж мали доступ до світу знань.

Під кінець 2003 року М. Бойко і його діти Олена та Богдан з околиці Тайдвотеру, Вірджінія, та Ліда з Порт-Шарлоту, Фльорида, радилися з Фундацією „Україна-США" про намір залишити тривалу спадщину селу Запитів. Фундація має мережу представництв в Україні і це допомогло при втіленні проєкту. Незабаром було створено Фонд Розвитку громади Запитова. На превеликий жаль, в 2005 році М. Бойка не стало, і вже його дітям довелось втілювати його мрію в дійсність.

Протягом чотирьох років пожертви від маєтку родини Бойків, родичів та друзів досягли 137 тис. дол. США. Сільська рада Запитова під провідництвом голови Юрія Федейка виділила землю під бібліотеку. Місцевий будівельник Тарас Ненчук очолив будівництво. Ірина Ласовська, співпрацівниця львівського бюра Фундації, доклала чимало зусиль, щоб будівництво бібліотеки дотримувалось пляну.

Районна адміністрація офіційно відкрила бібліотеку в день св. Миколая і пообіцяла надати додатковий персонал для бібліотеки, згідно з потребами. Американсько-українська підприємницька рада дізналась про потребу копіювальної машини, її президент Морґан Віліямс пообіцяв зробити внесок на придбання цього обладнання. Жителька Вашінґтону Тереса Бень, свекор якої був директором школи у Запитові, поки він не загинув від рук радянського уряду в 1940-их роках, пожертвувала приватну бібліотеку її покійного чоловіка Костянтина Беня, щоб поповнити колекцію бібліотеки в Запитові.

Бібліотека стане центром, де можуть проводити зустрічі та інші заходи. Щоб зробити бібліотеку більш сучасною, треба придбати шість комп'ютерів для комп'ютерного центру, друковані видання та книжки на касетах або дисках. Фундація буде вдячна за пожертви, призначені для бібліотеки в Запитові. Вони не оподатковуються.

Пам'ятна дошка на вшановування пам'яті Андрія та Анни Бойків буде встановлена у бібліотеці, коли Богдан, Ліда та Олена з їх родинами відвідають Запитів в липні цього року. Якщо ви бажаєте підтримати Фонд розвитку громади Запитова або надавати допомогу для України, звертайтесь до Івана Куня за адресою: U.S.-Ukraine Foundation, 1701 K St., NW, Suite 903, Washington, DC 20006. Тел.: (202) 223-2228; факс: (202) 223-1224; електронна пошта: usuf@usukraine.org. В Інтернеті – сторінка www.usukraine.org.

Христя Соневицька,
координатор особливих проєктів
Фундації „Україна-США"

Родина Бойків у Запитові.

Протистояння продовжується

СУМИ. – Вже багато років українська громада міста домагається від влади створення біля пам'ятника Тарасові Шевченкові „Українського дому". На останніх двох сесіях міської ради проти „Українського дому" біля пам'ятника Т. Шевченкові проголосувала майже повністю фракція БЮТ, яка складає майже половину депутатів, а очолює її колишній перший секретар Зарічного районного комітету Комуністичної партії в Сумах, а нині секретар міської ради та керівник фракції БЮТ Петро Гученко. Проти в повному складі проголосували також реґіонали і комуністи. Підтримали українську громаду лише депутати фракції „Наша Україна" (керівник фракції Ігор Збукарєв).

Приміщення віддане приватному підприємцеві Євгенові Положиєві, який розмістив у ньому свою приватну російську газету „Панорама". Остання передноворічна сесія міської ради, на якій знову розглядалося це питання, була неспокійною: „Просвіта" разом з іншими національно-патріотичними організаціями пікетувала раду, вимагаючи не допустити приватизації згаданого будинку. Протистояння продовжується.

У цей же час на місці колишньої синагоги було відкрито „Єврейський дім". Нещодавно в Сумах відкрили „Російський дім" – в розкішній єпархії Московського патріярхату у самому центрі міста, біля величного храму. Все це відбулося без ніяких проблем і в тих будинках, де захотіли єврейська та російська громади. Українську громаду міста тривожить проросійська національна політика депутатських фракцій БЮТ у міській та обласній радах. Голова обласної ради В'ячеслава Шапошник демонстративно іґнорує державну мову. Концепція перейменування сумських вулиць, розроблена „Просвітою", гальмується вже понад два роки. Сумській клясичній гімназії присвоєно назву Олександрівська на честь російського царя Олександра. Без ніяких особливих на те причин втратила посаду найбільш проукраїнська (за числом публікацій на патріотичні теми) редактор сумської газети „Суми і сумчани" Тетяна Титаренко.

„Призупинено для вивчення" фінансування програми про увічнення пам'яті жертв Голодомору. Найбільший у Сумах храм було віддано російській церкві.

Олексій Шевченко,
голова обласного
Товариства „Просвіта"

Голівуд створить документальний фільм про Голодомор 1932-1933 років в Україні

ЛОС-АНДЖЕЛЕС. – Над створенням фільму „Голодомор: геноцид України 1932-1933 років" працюють тепер фірми „*Tomkiw Entertainment*" і „*Moksha Films*". Цей творчий проєкт присвячений 75-ій річниці найбільшої трагедії українського народу. В листопаді 2006 року кінорежисери Голівуду, директор Бобі Лей та продюсер Марта Томків, були запрошені до Лос-Анджелесу на відправу в пам'ять жертв Голодомору. Б. Лей каже: „Хоча я себе завжди вважав знавцем історії і переглянув усі кінофільми про Першу та Другу світові війни, не пропустив жодної телепрограми на історичну тему, я ніколи не чув про Голодомор в Україні. Так само я був здивований потім, що про Голодомор не знав ніхто з моїх знайомих".

Б. Лей згадує: „Марта і я займалися дослідженням і не знайшли жодного документального кінофільму на цю тему, за винятком „Harvest of Despair", котрий був створений в 1983 році і тривав всього 53 хвилини. Давно настав час на довготривалий документальний кінофільм на цю тему. Ми обоє відчували, що треба надати можливість висловитися усім тим душам, котрі безневинно загинули або були замордовані. Ця історія повинна бути важливою для усього людства – не лише як історичний факт, але й через те, що такі жорстокі злочини не повинні повторитися ніде в світі".

Завдяки наполегливості Люби Кеске, членки Комітету Голодомору в Лос-Анджелесі, як і наполегливості М. Томків, Б. Лей вирішив що „після 75 літ цю історію треба розповісти". Кінорежисер М. Томків тепер мешкає в Лос-Анджелесі. Будучи дитиною українських іміґрантів, виростала в Дітройті, ходила до українських шкіл, була членом Пласту. Студіювала кіномистецтво у „*School of Visual Arts*" в Ню-Йорку. Закінчила студії в „*Wayne State University*", де здобула науковий ступінь у ділянках кінофільмів та телевізії. Вона також працювала в Маямі на телевізійній програмі „*World Business Review with Casper Weinberger*" та як директор виробництва на фірмі „*AFI Filmworks*". М. Томків фінансувала виробництво декількох кінофільмів, зокрема документальний фільм „*High Tech Soul*" – про історію і розвиток техно-музики в Дітройті.

Б. Лей працював режисером-постановником фільму „*The Gift... at Risk*", який дебютував на кінофестивалі в Монако. У фірмі „*Visualiner Entertainment*" Б. Лей працює продюсером фільму-бойовика „*Stripped down*", котрий виграв три нагороди на кінофестивалі в Сілвер Лейк.

М. Томків і Б. Лей зробили п'ятихвилинний анонс про кінофільм, присвячений Голодморові, і намагаються знайти джерела фінансування цього проєкту. Щоб побачити анонс цього кінофільму чи долучитися до фінансування проєкту, просимо завітатити на веб-сторінку www.holodomorthemovie.com.

Адреса для контактів: marta@holodomorthemovie.com. Тел.: (213) 840-4780.

М. Т.

Поет і учений з когорти українських правдоносців

Яру Славутичеві - 90 років

Яр Славутич (фото 1961 року).

„З когорти українських правдоносців", – так відомий український літературознавець Кость Волинський назвав Яра Славутича, і це точне і вповні заслужене визначення ми радо повторюємо сьогодні, відзначаючи 90-річчя від дня народження поета, твори якого протягом усього повоєнного періоду життя західньої української діяспори друкувалися в наших газетах і журналах, зокрема у „Свободі" і альманахах-щорічниках Українського Народного Союзу.

Тепер і Україна, кажучи словами Волта Вітмена, ступила крок назустріч своєму поетові, і Яр Славутич вартий цього – опинившись по війні, по трагічній втраті дружини і доньки, на спокійно-мирному Заході, у США, а згодом в Канаді, він, одначе, спокою не мав і не має досі, бо доля України, доля української нації все ще не така щаслива, щоб поетове перо могло спочити на лаврах.

За роки незалежности в київських видавництвах побачили світ і двотомник, і п'ятитомник поезій Яра Славутича, і окремі його збірки, і перший, створений ним ще до Юрія Лавріненка, мартиролог українських письменників, знищених сталінським режимом, – „Розстріляна муза", а в нових його віршах ні крихти не поменшало ні поетичної енергії, ні гарячої любови до України, ні тривоги за неї, за збереження її мови, культури і духовних традицій.

Рідна мова, її лексичне багатство, її чистота – це завжди було сердечною турботою Яра Славутича-філолога, але й у його поезіях мовна проблематика раз-у-раз спалахує промінчиками глибокої думки і також претонкого почуття гумору, про що свідчить і ювілейний вірш „90", який ми тут вміщуємо.

З роси і води Вам, дорогий Поете!

Редакція „Свободи"

Яр Славутич

Жученків хуторе, я часто плачу,
Бо вже тебе ніколи не побачу.
Твою козацько-січову твердиню
Перевернули москалі в пустиню.
Це перед Гурівським розлогим лісом,
Де ти гордився біловидим низом,
Блашаним дахом, стаєнь, клунь верхами
Манив до себе; вабив килимами
В ясній світлиці, де в кутку привабла
Стояла предківська у піхві шабля...
О, ющенківці! Поновім хоч трохи
Бувалля славної дідів епохи.

90

Дев'ятдесят мені чи дев'яносто?
Обидва слова промовляють просто.
Адже Московії ще не було,
Як „дев'яносто" в Київ прибуло.
І вже відтоді кожному здавалось, –
Церковне слово в спадщину дісталось.
Але в Москві – позніш – так повелось:
Украли з Києва і Русь, і Рось,
Привласнили й прибуле „дев'яносто",
Яке звучало суздальцям непросто.
До того й Чудь родила чудаків,
Що матюкаються віки віків.
Не мернувало й фінське плем'я мері,
Повідчинявши для прибулих двері.
Насамкінець зухвале плем'я Весь
Усіх московитів повергло у ***смєсь.***

Відбувся 8-ий міжнародний конкурс з української мови ім. Петра Яцика

КИЇВ. – Українська держава – передовсім в особі Президента Віктора Ющенка почала активно підтримувати ідею Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика. Сім років ми жили сподіваннями на це. І ось, нарешті, перший, пов`язаний з конкурсом, Указ Президента 9 листопада 2007 року, у якому дано розпорядження Кабінетові міністрів розглянути можливість фінансової підтримки мовного турніру за рахунок державного бюджету. Далі був ще один Указ глави держави, яким встановлюються спеціяльні президентські стипендії для 14 переможців популярного престижного мовного змагання.

Українська держава почала підтримувати Міжнародний конкурс з української мови імені Петра Яцика.

Так фінансово активно держава почне підтримувати конкурс. з наступного року. Дотепер усі його етапи й преміювання школярів, студентів та учнів професійно-технічних освітніх закладів фінансують меценати. Це й фармацевтична фірма „Дарниця", й акційне товариство „Оболонь" (президент Олександер Слободян), й Інститут проблем болю, що його очолює видатний лікар Володимир Берсенєв, Союз Українок Австралії (голова Х.Бейлі-Сивенька, відповідальний секретар В. Домазар), й Крайова управа ветеранів Української дивізії „Галичина" зі США (голова Петро Буняк), Австралії (голова Феодосій Андрушко), Фундація імені Івана Багряного (США, голова Анатолій Лисий, скарбник Олексій Коновал), і фірма „Ексімед" (генеральний директор Олександер Огороднійчук), і благодійний фонд „Українська родина" (президент Галина Лемець, віце-президент Марія Герман), і АБ „Експрес-Банк" (в.о. голови правління Олена Чуліцька), Фундація українознавчих студій Австралії та ін. Перед восьмим конкурсом ми оновили склад Опікунської та Наглядової рад нашого турніру. Там з'явилися нові авторитетні люди. Скажімо, в Наглядовій раді, що її, як і раніше, очолює голова Київської організації Національної спілки письменників України, головний редактор журналу „Київ" Віктор Баранов, з'явилися голова Національної ради з питань радіомовлення і телебачення Віталій Шевченко, заступник голови Національної спілки журналістів Михайло Батіг, в Опікунській раді – Микола Жулинський, Володимир Яворівський, Ярослав Яців, Віктор Набруско, В'ячеслав Брюховецький, Олександер Слободян.

Бувало, що до нас приходили люди, які хотіли "засвітитися" в конкурсі, шукали собі почестей. Але, переконавшися в тому, що тут так багато клопоту, а слави для них не буде, полишали нас. З нами лишалися тільки ті, хто справді хоче допомогти справі конкурсу. Тільки люди ідеї, справді патріотичних переконань і практичних діянь.

І мене, й моїх колег гріє думка: ми розпочали важливу для нації справу, і вона не вмре. Її й після нас робитимуть люди, твердо переконані у цій неперехідній значущості. А ще вірю: вже коли мовна ситуація в Україні геть вирівняється і стане нормальною, цей конкурс усе одно відбуватиметься – як прекрасна традиція і як данина поваги молоді до державної мови. Що й треба було всім нам спільними силами довести ...

Володимир Загорій,
генеральний директор акційного товариства „Фармацевтична фірма „Дарниця", президент Ліґи українських меценатів

Конкурс дитячих проєктів „Добро почалося з тебе"

КИЇВ. – Міжнародний благодійний фонд „Україна-3000" започаткував освітній проєкт „Відродження і розвиток традицій благодійности в українській школі". Мета проєкту – розвиток української традиційної благодійности дітей шкільного віку на конкретних прикладах дитячої благодійної діяльности. Проєкт підтримали Академія педагогічних наук і Міністерство освіти і науки України.

Голова Наглядової ради фонду "Україна-3000" Катерина Ющенко з 12 до 19 вересня надіслала майже 14 тис. листів керівникам навчальних закладів, до яких було вкладено, умови конкурсу та бланк заяви. Із 25 областей України в листопаді надійшло 220 благодійних проєктів до фонду „Україна-3000".

Національна комісія програми „Добро починається з тебе" допустила до подальшого конкурсу 71 проєкт, який відповідає умовам конкурсу. 20 грудня конкурсна комісія додала ще 39 проєктів. Переможців конкурсу має бути дев'ять. Крім того, буде вручено шість заохочувальних премій. У травні відбудеться підведення підсумків, оголошення переможців.

Проєкти надійшли з усіх реґіонів України, переважно з сільської місцевости. Вони охоплюють різні напрями благодійництва та форми добровільної участи у ньому. На ниві благодійности простежується співпраця учнів, вчителів шкіл з державною, місцевою владою та громадськими організаціями.

Конкурс підняв хвилю ініціятиви небайдужих представників громади. Він дає можливість дітям робити добрі справи і з щирим серцем віддавати зароблені гроші нужденним. Він також вчить дітей, як леґально заробляти кошти для благодійництва.

Тетяна Курінна,
член конкурсної комісії

Леґенда...

(Закінчення зі стор. 5)

му в місто Людвіґсбурґ. Асоціяція подала документи до суду. У звинуваченні мовилося, що батальйон „Нахтіґаль" нищив євреїв і поляків у Львові, Золочеві, Сатанові, Юзвині, Міхалполі, а в ніч з 3 на 4 липня українські леґіонери нібито розстріляли сотні польських інтелектуалів.

Західньонімецький суд провів детальне розслідування і в жодному випадку не знайшов достатніх доказів для підтвердження злочинів, що приписувалися „Нахтіґалю“. Слідчими було встановлено, що „більшість членів „Нахтіґалю“, хоча й знали про жахливі вбивства, проведені енкаведистами, а серед замордованих були і члени родин деяких солдатів, як правило, дотримувалися взірцевої дисципліни“.

На суді працювала спеціяльна слідча комісія, яка переслухала 232 свідків і визнала, що закиди проти формування „Нахтіґаль“ й офіцера Оберлендера, цілковито позбавлені підстав. Хоча німецькі слідчі не виключали, що „члени українського батальйону „Нахтіґаль“, прізвищ яких не встановлено, на власний розсуд могли брати участь у вбивствах та погромах, без відома і всупереч виразним заборонам командирів батальйону“. З огляду на сказане вище, підсудних звільнили від вини і покарання встановленого судом НДР.

Що ж змусило Москву переглянути свої ж офіційні висновки щодо учасників та організаторів масових вбивств у Львові в липні 1941 року? По-перше, прагненням покарати військових злочинців прикривалася політична гра інспірована КҐБ проти західньонімецького уряду на чолі з Конрадом Аденавером. Він у 1953 році призначив Теодора Оберлендера на посаду міністра в справах жертв війни, депортованих і репатрійованих німців. Під його опікою опинилися мільйони німців-утікачів і переселенців із колишніх земель Рейху, які після війни відійшли до Польщі, Чехословаччини й СРСР.

Серед цієї маси людей панували виразні антикомуністичні настрої. З часом Оберлендер, спираючись на них, розпочав створювати потужну політичну партію з яскравим антилівим ухилом, таким чином привернувши до себе увагу КҐБ.

Частково завдання із компрометації уряду Аденавера і безпосередньо Оберлендера „доблесним“ чекістам вдалося реалізувати. Не зважаючи на виправдання у суді, Оберлендер пішов у відставку як міністр, причетний до гучного політичного скандалу.

Іншим завданням кампанії проти „Нахтіґалю“ було відвернути увагу світової громадськости від злочинних дій КҐБ. Адже трохи більше, як за тиждень до згаданої пресконференції терорист КҐБ Богдан Сташинський у Мюнхені вбив провідника ОУН Степана Бандеру.

Очевидно, що підозра у скоєнні цього злочину відразу впала на радянські спецслужби. Аби захиститися від цих звинувачень, чекісти запустили інформацію про те, що Бандеру убив... Оберлендер, який таким чином намагався приховати свої злочини з 1941 року.

Проте, ця інформаційна кампанія зазнала цілковитого краху, коли через кілька років до західньонімецьких правоохоронних органів звернувся сам Б. Сташинський, який визнав свою вину і докладно розповів про деталі вбивства, зробленого за наказом КҐБ. Отже, леґенда про участь „Нахтіґалю“ у масових вбивствах в липні 1941 року була інструментом політичної гри, яку проводили органи держбезпеки СРСР проти Західньої Німеччини та української еміграції.

Незважаючи на її цілковиту компрометацію, вона увійшла в канон радянської антинаціоналістичної риторики. Прикро, що до кампанії, спрямованої проти повернення правди про український визвольний рух залучаються і закордонні установи, зокрема й такі солідні, як дослідницький інститут Яд Вашем.

Книжки, надіслані до бібліотеки „Свободи“

Юрій Джуль. „Перехрестя років“, роман, переклад з англійської. Американський письменник українського походження у своєму творі розповідає про хлопчика, який втратив батьків у вирі Другої світової війни, потрапив у Західну Европу, а потім у США, про пригоди й випробування, що випадали на його долю від 1939 до 1999 років. Видавничий дім „Всесвіт“, Київ, 2007 рік.

Анізія Путько-Стех. „Українські священики Закерзоння“, хроніка репресій. Переклад та редакція англомовного тексту – Зоряна Стеха. Дослідження авторки висвітлює трагедію українських земель Закерзоння у 1940-их роках та ситуацію українців у Польщі в 1940-1980 роках через призму Української Греко-Католицької Церкви та її духовенства. Наведено прізвища та біографічні дані 83 замучених єпископів і священиків УГКЦ на Закерзонні та 53 священослужителів, що зазнали репресій у воєнні та післявоєнні часи. Видавництво „Сполом“, Львів, 2007 рік.

„Нові пісні для тебе, Україно“, збірник нових пісень, для сольоспіву і фортепіяна. Музика Володимира Гарцмана, слова Оксани Маковець. Вірджінія, США, 2007 рік.

Українська Вільна Академія Наук. „Вісті УВАН у США“ т. 4, який включає багато архівних матеріялів з історії Академії. Цей том присвячений 140-літнім роковинам Михайла Грушевського. Зокрема в цьому томі друкується нарис історії УВАН у США. Ню-Йорк, 2007 рік.

Shevchenko Scientific Society, USA. „Famine in Ukraine 1932-1933: Genocide by Other Means”. Редактори – Тарас Гунчак і Роман Сербин. Ню-Йорк, 2007.

Єдина у реґіоні парафія УПЦ КП

Селище Зарічне на Поліссі відоме під назвою Погост ще з княжих часів. Недавно тут відзначено річницю з дня заснування парафії Української Православної Церкви Київського патріярхату (УПЦ КП) свв. мучеників Бориса і Гліба. Дослідник історії Володимир Рожко з Луцька попросив настоятеля о. Андрія Карповича розповісти про єдину парафію УПЦ КП на цих теренах.

Парафія свв. мучеників Бориса і Гліба рівно рік тому розпочала свою працю на Божій ниві. Це єдина парафія на Зарічнянщині. В самому Зарічному є дві парафії московської Церкви, і скрізь в районі є храми Московського патріярхату.

Указом Владики УПЦ КП Євсевія, Митрополита Рівненського і Острозького, мене призначено настоятелем парафії. Сам я родом з міста Дубровиці. Моя батьки – українці-поліщуки з нашої інтеліґенції. Закінчив Рівненську духовну семінарію і Острозьку академію. Особливо вдячний о. ректорові Ігореві Швецеві, який своїм вихованцям вкладає не лише свої глибокі знання, а й душу. Ми всі, випускники семінарії, маємо його за взірцевого душпастиря, людину великої і щедрої душі, беремо приклад з свого духовного наставника.

Нам виділили приміщення, де ми тимчасово проводимо Богослужіння. Перше відбулося 11 березня 2007 року, в третю неділю Великого посту. Літургію українською мовою служив благочинний о. В'ячеслав Грицак.

Наша парафія складається з свідомих українців Зарічного і навколишніх сіл. Переважно це українська інтеліґенція: вчителі, лікарі. Головою управи парафії є Федір Ковалюк. Всі парафіяни дуже активні в церковному житті, ми – як одна родина. Окрасою Богослужінь є церковний хор. Саме завдяки керівникові хору Оксані Костюкович, дочці Ф. Ковалюка, маємо такі успіхи. На бажання парафіян престіл було освячено в ім'я свв. мучеників Бориса і Гліба.

Районне керівництво досить позитивно ставиться до нас, виділило місце під будову майбутнього храму. Маємо жертводавців для розбудови парафії і будівництва храму. Найбільшими з них були наші парафіяни, а тепер з допомогою прийшли українці США і Канади Любов Василів-Базюк, рідні св. п. о. Василія Варварова, а також голова Української народної партії на Рівненщині Василь Червоній, українці з Луцька, колишній депутат Верховної Ради, наш земляк Іван Полюхович.

Маємо надію, що першу парафію у великому реґіоні Полісся підтримають українці діяспори.

Священики УПЦ КП о.Ігор Швець і о. Андрій Карпович з парафіянами Зарічного.

СПОРТ

Двобій Володимира Кличка з Султаном Ібрагімовим

НЮ-ЙОРК. – 23 лютого на знаменитій арені „Madison Square Garden" боксери Султан Ібрагімов (Росія) і Володимир Кличко (Україна) битимуться за титул чемпіона світу за версією „WBO" (Всесвітня боксерська організація), що належить тепер росіянинові, і титул „IBF" (Міжнародна федерація боксу), яким володіє українець. 25 грудня С. Ібрагімов прилетів до США, де готується до бою з В. Кличком.

Календар відбіркового турніру до ЧС-2010 з футболу

14 січня представники учасників відбіркової групи 6 Чемпіонату світу з футболу 2010 року погодили календар змагань. Збірна України почне турнір 6 вересня грою з національною командою Білорусі.

Розклад змагань збірної України:

2008 рік:
6 вересня: Україна – Білорусь
10 вересня: Казахстан – Україна
11 жовтня: Україна – Хорватія
2009 рік:
1 квітня: Англія – Україна
6 червня: Хорватія – Україна
10 червня: Україна – Казахстан
5 вересня: Україна – Андора
9 вересня: Білорусь – Україна
10 жовтня: Україна – Англія
14 жовтня: Андора – Україна.

Інститут колекціонерства запрошує до співпраці

ЛЬВІВ. – З 2003 року при Науковому Товаристві ім. Шевченка діє Інститут колекціонерства українських мистецьких пам'яток. Заснований за ініціятивою групи львівських колекціонерів та науковців як громадське об'єднання, інститут поставив собі за мету популяризацію творів українського мистецтва, залучення приватних та корпоративних колекціонерів в поле виставкової та видавничої діяльности, до більш тісної співпраці з музеями та мистецтвознавцями. Така діяльність, на думку засновників, повинна сприяти визначенню певних орієнтирів та пріоритетів в роботі прихильників українського мистецтва, переведенні приватної активности в русло відкритої та суспільнозначимої діяльности.

За чотири роки інститут видав близько 20 мистецьких альбомів. Серед них – „Українська ікона з приватних збірок" і „Леопольд Левицький" (спільний проєкт з видавництвом „Родовід"), „Олекса Сміх-Шатківський", „Володимир Патик", „Іван Труш", „Маргіта Сельська", „Українські січові стрільці. Мистецька спадщина" (спільний проєкт з Національним музеєм ім. Андрея Шептицького) та інші. Започатковано серії мистецьких видань про Романа Сельського, українських колекціонерів, народне мистецтво.

Інститут також започаткував серію альбомів про твори українського мистецтва з приватних збірок, метою якої є оприлюднення та введення в науковий обіг невідомих творів українського мистецтва. В 2007 році вийшов перший альбом „Українське мистецтво. XV-XX", в 2008 році готуються до друку ще два видання.

У третьому альбомі цієї серії плянується широко представити твори українських мистців, які зберігаються за межами України, а також мистців українського походження, які жили і творили в діяспорі. Запрошуємо до співпраці музеї, ґалерії та приватних осіб. Публікація творів, які знаходяться у власності приватних осіб, буде здійснена безкоштовно. За побажанням власника публікація його твору може бути анонімною. Для репродукування упорядникам цього альбому необхідно вислати якісну фотографію та специфікацію твору. До альбому плянується включити твори визначних українських мистців, проте упорядники розглянуть всі пропозиції. Альбом можна буде придбати за попереднім замовленням або в українських книгарнях.

З пропозиціями та запитаннями просимо звертатися до упорядників альбому: д-р Северин Романів, тел.: (420) 608-774-104, електронна пошта: romanivs@seznam.cz; д-р Ігор Завалій, тел.: (380) 509-833-506, електронна пошта: zavaliy@ipm.lviv.ua. Адреса інституту: вул. Генерала Чупринки, 21, Львів, 79013 Ukraine. Електронна пошта: ikump@ipm.lviv.ua. Сторінка в Інтернеті: www.ikump.lviv.ua

Д-р Ігор Завалій

МАЛЬОВНИЧА УКРАЇНА

Ясна гора в Гошеві

Скріпи в нас віру в Провидіння Боже,
Що нас веде по терні до мети.
О, Божа Мати, Гошівська Маріє,
Наш труд і жертви всі благослови!

Уляна Кравченко

Згадку про стародавне село Гошів, що при головному шляху Стрий-Івано-Франківськ, за чотири кілометри на південь від містечка Болехова, знаходимо в міському архіві Львова. За підписом шляхтича Івана Гошовського подано: „В день св. Лукії, 13 грудня 1464 року, складено договір про „загальне покликання („посполіте рушенє") мешканців жидачівських земель і львівських міщан". Гошів адміністративно належав до округи Жидачева.

Сто років пізніше, також в зв'язку із „загальним покликанням" в Львівському архіві подано список шляхти Гошева, де на першому місці – Микола Гошовський, власник великих земельних посілостей, включно з Гошівською горою, на якій на південному схилі в „Чорному Ділку" були монастир і церква.

Гарне село Гошів розкинулось поміж двома річками: на сході – Свіча (притока Дністра), а на заході – Лужанка, від якої стрімко на висоту 1,949 стіп підноситься гора, перше пасмо Карпатського узгір'я. Із заходу можна виїхати возом або автом на верх гори. Від головної дороги, минаючи будинок школи, веде доріжка, що в деяких місцях стрімко піднімається вгору висіченими в скелі сходами, призначена для пішоходів. Вся гора покрита могутніми крислатими буками, шум яких, разом з пташиним співом, порушує маєстатичну тишу, творячи врочисту, небесну симфонію. Уздовж берегів двох річок, між корчами ялівцю і комишів, гніздяться солов'ї і змагаються у високих трелях „кольоратурного" щебетання.

В туристичному путівнику від 1938 року читаємо: „Чудові краєвиди Гошева, зокрема Ясної Гори, – це одна з найкращих місцевостей Підкарпаття".

Окрім природної краси, особливістю Гошева, що робить його відомим і славним в Україні, – є Чудотворна ікона Матері Божої в монастирській церкві. Ікону приміщено в 1737 році, і з того часу народ назвав гору „Ясною".

Про історію монастиря, церкви та чудотворної ікони Божої Матері знаходимо цікаві відомості в „Манастирському Літописі", окремій рукописній книзі „Пролог" та в особистих свідченнях. З літопису довідуємося, що церкву і монастир збудував в 1570 році побожний лицар коронного війська Кучулад на південному схилі гори – Чорному Ділку. В половині XVII ст. ватага татарських розбійників

Чудотворна ікона Матері Божої в монастирській церкві.

зруйнувала церкву і монастир, а ченців повбивала. Церкву і монастир відбудував батько Львівського єпископа Йосипа, Гошівський шляхтич Євстахій Шумлянський, що був одружений з Анною Гошовською. З того часу родина Гошовських після татарських нападів і пожеж відбудовувала церкву і монастир в Чорному Ділку, а згодом на вершку Ясної Гори, в більш безпечному і недоступному місці.

Дуже важливу подію записано в „Манастирському Літописі" під датою 8 жовтня 1758 року: „Микола Гошовський, власник земельних посілостей в Гошеві і околиці, передає Ясну Гору чинові св. Василія Великого на вічне володіння". В тому записі вперше згадується про Чудотворну ікону: ... „Бажаємо, щоб слава Пресвятої Діви Марії, Матері Божої, що Її ікона є в церкві, завжди зростала...". Підписав Микола Маркович Гошовський.

З літопису довідуємося, що Гошівська ікона, – це копія Ясногірської чудотворної ікони в Ченстохові (Польща), яку в 1352 році князь Володимир Опольський вивіз з галицького містечка Белз до монастиря в Ченстохові. Внаслідок різних обставин та неприхильних „торгів" з римо-католицькими священиками, Гошівська ікона стала власністю родини Гошовських і зберігалась у їхній маєтках, спочатку в Дунаєві, а згодом в Гошеві. Після деяких чудес М. Гошовський завіз ікону до Митрополита Анастасія Шептицького. Після довгих, 36-річних обстежень, зізнань під присягою свідків, перевірки чудесних оздоровлень, 11 липня 1737 року Митрополит А. Шептицький грамотою і печаткою на іконі проголосив, що ікона Божої Матері в Гошеві є „благородною – чудотворною".

Напередодні Преображення Господнього, при великому здвизі народу і священиків ікону приміщено в церкві на Ясній Горі. Історію ікони, її довгий шлях на Ясну Гору описав в „Манастирському Літописі" М. Гошовський, закінчуючи такими словами: „Я присягою готов все це ствердити і на це підписуюся – Микола Маркович Гошовський".

Під час перенесення ікони на Ясну Гору збулась зворушлива подія: Катерина Хоєцька на колінах проводжала ікону і дякувала Пресвятій Діві за чудесне прозріння її дочки, яка втратила зір, і не було вже жодної надії на вилікування.

Дослідник чудотворних ікон Дмитро Степовик, автор книжки „Українські чудотворні ікони" пише: „Іконні чуда відомі з перших років діяльности у світі Церкви Христової. Ікона – неодмінний атрибут кожного Божого храму – вона засвідчує історизм факту Боговтілення, постійно кажучи нам про непроминальні події Христового життя. Ікона – це не звичайний жанр малярства, а літургійна печать, в якій весь час перебуває трансцендентальна (за межами людського пізнання – Р. Р.) метафізична сутність, що в'яже нас з Богом і святими людьми Церкви".

В гошівськім „Манастирськім Літописі", окремій книзі „Пролог" та у власноручних записах людей з освітою подані чуда, отримані за посередництвом Чудотворної ікони. Багато хворих (божевільні, глухі, німі, сліпі, паралізовані) були оздоровлені перед іконою в одній хвилині. Деякі чудесні оздоровлення діялись в різних віддалених місцевостях, бо щедрості і милосердю Божої Матері не було меж. До кінця XVIII ст. в літописі записано 117 чудес. Про минуле століття згадує монах о. Марко Дирда, який перебував в монастирі на Ясній Горі п'ять років і мав доступ до всіх архівів. Його докладний рукопис видано книжкою у видавництві оо. Василіян: „Ясна Гора в Гошеві". Про славу і чуда Гошівської Богородиці є багата бібліографія старо-слов'янською, латинською, українською, польською і німецькою мовами.

В 1936 році, під час ремонту церкви, ігумен о. Матей Шипітка доручив художникові М. Запорізькому відновити ікону і намалювати її копію. Відновлену окону доставлено до Митрополита Андрея Шептицького, який приклав на ній нову печать біля тої, що збереглась ще з 1737 року.

В кінці Другої світової війни Ясна Гора стала в центрі воєнних дій, внаслідок яких церква і будинки були дуже пошкоджені, включно з цінною книгозбірнею, яку перед відступом німецькі вояки підпалили. Після війни більшовики, нові господарі, прогнали ченців, знищили церковні атрибути і влаштування, зрізали усі хрести та після деякого ремонту відкрили „будинок для бідних дітей".

Протягом пів століття безбожницький режим руйнував 400-літню історію Ясної Гори, щоб нове покоління забуло славу Гошівської Матері Божої. Здавалось, що слава Чудотворної ікони приречена на забуття. Однак, так не сталося. З відновленням Української держави воскресла слава Ясної Гори, відродилась любов народу до Чудотворної ікони, і це, мабуть, одне з найбільших чудес Гошівської матері Божої.

Роман Ричок,
Мейплвуд, Ню-Джерзі

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ІВАН ГЕРЕГА член УНС, помер 8 грудня 2006 р. на 78-му році життя. Нар. в 1928 р. в Ембрідж, ПА. Залишив у глибокому смутку сина Марка. Похорон відбувся 11 грудня 2006 р. на Economy Cemetery in Ambridge, PA.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

ЕМІ ЛИНН ОВКА член 282 Відд. УНС у Вілкс Бері, Па. Померла 10 грудня 2006 р. на 20 році життя. Нар. в 1986 р. у Вілкс Бері, Па. Членом УНС стала в 1986 р. Залишила в глибокому смутку батька Давида, маму Коні і брата Давида, дідусів і бабцю. Похорон відбувся 14 грудня 2006 р. на Oak Lawn Cemetery in Hanover Township.

Вічна Їй пам'ять!

Секретар

МЕРІ КАШМАР член 230 Відд. УНС Т-ва св. Івана Хрестителя в Янґставні, Огайо. Померла 11 жовтня 2006 р. на 81-му році життя. Нар. в 1925 р. в Янґставні, Огайо. Членом УНС стала в 1944 р. Залишила в глибокому смутку чоловіка Йосифа, сина Рішарда, брата Джеймса. Похорон відбувся 16 жовтня 2006 р. на Calvary Cemetery in Youngstown, OH.

Вічна Їй пам'ять!

Секретар

СТЕФАН АНДРУСИШИН член 39 Відд. УНС в Сиракюзах, Н.Й. Помер 8 грудня 2006 р. на 90-му році життя. Нар. в 1916 р. в Сиракюзах, Н.Й. Членом УНС став в 1934 р. Залишив у глибокому смутку сина Михайла, 3 внуків і брата Антона. Похорон відбувся 13 грудня 2006 р. на цвинтарі св. Івана Хрестителя в Сиракюзах, Н. Й.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

ВАСИЛЬ ГАВРОНЯК член 42 Відд. УНС в Пасейку, Н.Дж. Помер 8 січня 2007 р. на 88-му році життя. Нар. на Лемківщині. Членом УНС став в 1949 р. Залишив у глибокому смутку сина Стефана і дочку Ірену, 9 внуків і правнука. Похорон відбувся на St. Mary Cemetery в Saddle Brook, NJ.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

ЕМІЛІЯН ПРОЦКІВ член УНС в St. Catharines, Canada. Помер 3 листопада 2005 р. на 93-му році життя. Нар. в 1912 р. в Україні. Залишив у глибокому смутку дочок Александру, Наталю і Андрею та 4 внуків. Похорон відбувся 7 листопада 2005 р. на Victoria Lawn Cemetery, St. Catharines, ON Canada.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

ПЕТРО ДЗЮБА член 367 Відд. УНС Т-ва „Запорозька Січ" в Рочестері, Н.Й. Помер 11 квітня 2007 р. на 94-му році життя. Нар. в 1913 р. в Бортків, Україна. Членом УНС став в 1951 р. Залишив у глибокому смутку дружину Христину, дочку Марусю з чоловіком, внучку, родину в Англії, Канаді і Україні. Похорон відбувся 14 квітня 2007 р. на цвинтарі св. Гробу в Рочестері, Н.Й.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

ЗЕНОВІЙ ДАЦКІВ член 174 Відд. УНС Т-ва „Ватра" в Дітройті, Миш. Помер 14 березня 2007 р. на 82-му році життя. Нар. в 1925 р. в Україні. Членом УНС став в 1970 р. Залишив у глибокому смутку дружину, 3 синів, 3 внуків, і сестру. Похорон відбувся 17 березня 2007 р. на Resorection цвинтарі.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

ОЛЕНА ОВКА член 282 Відд. УНС у Вілкс Бері, Па. Померла 19 лютого 2007 р. на 84-му році життя. Нар. в 1922 р. Членом УНС стала в 1940 р. Залишила в глибокому смутку чоловіка Стенлі, дочку Донну, синів Деніса і Давида з родинами, 3 внуків. Похорон відбувся 23 лютого 2007 р. на цвинтарі св. Марії в Гановер.

Вічна Їй пам'ять!

Секретар

ІВАН СВІРСЬКИЙ член 277 Відд. УНС Т-ва св. Івана Хрестителя в Гартфорд, Кон. Помер 28 січня 2007 р. на 84-му році життя. Нар. в Україні. Членом УНС став в 1967 р. Залишив у глибокому смутку дружину Марію і 2 дочок Анну і Еллі. Похорон відбувся 1 лютого 2007 р. на цвинтарі св. Михаїла в Гластонбурґу, Кон.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

ПЕТРО СІРМАН член 349 Відд. УНС Т-ва ім. Тараса Шевченка в Менвіл. Помер 8 березня 2007 р. на 82-му році життя. Нар. в 1925 р. Членом УНС став в 1974 р. Залишив у глибокому смутку дружину Ольгу, родину в Америці і Україні. Похорон відбувся 12 березня 2007 р. на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

МАРҐАРІТА АННА КОВАЛЬ член 53 Відд. УНС Т-ва св. Миколая в Піттсбурґу, Па. Померла 2 березня 2007 р. на 84-му році життя. Нар. в 1922 р. в Чехословаччині. Членом УНС стала в 1957 р. Залишила в глибокому смутку дочку, Гільду-Анн, внуків і правнуків. Похорон відбувся 6 березня 2007 р. на Українському католицькому цвинтарі св. Івана Хрестителя в Піттсбурґу, Па.

Вічна Їй пам'ять!

Секретар

ОЛЬГА ТЕЛЕШ член 245 Відд. УНС Т-ва „Запорозька Січ" в Трентоні, Н. Дж. Померла 1 травня 2007 р. на 90-му році життя. Нар. в 1916 р. в Україні. Членом УНС стала в 1951 р. Залишила в глибокому смутку 2 дочок, 7 внуків і 11 правнуків. Похорон відбувся 7 травня 2007 р. на цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна Їй пам'ять!

Секретар

МАРІЯ ЛИТВИН член 88 Відд. УНС Т-ва „Союзівка", в Кергонксоні, Н.Й. Померла 24 жовтня 2006 р. на 93-му році життя. Нар. в 1913 р. у Waterford, CT. Членом УНС стала в 1959 р. Залишила в глибокому смутку чоловіка Онуфрія, сестер Софію, Теклю і брата Михайла в Європі. Похорон відбувся 27 жовтня 2006 р. на Pine Bush Cemetery, Kerhonkson, N. Y.

Вічна Їй пам'ять!

Секретар

ЙОСИФ ГАНИПСЯК член 304 Відд. УНС Т-ва св. Івана в Бафало, Н.Й. Помер 26 квітня 2007 р. на 82 році життя. Нар. в 1924 р. в Україні. Членом УНС став в 1957 р. Залишив у глибокому смутку дружину Марію, синів Джері, Тараса і Волтера, 6 внуків і 6 правнуків. Похорон відбувся 30 квітня 2007 р. на Mt. Olivet Cemetery, Tn. Tonawanda, NY.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

АННА ПАЛІХАТ член УНС. Померла 15 квітня 2007 р. на 71-му році життя. Нар. в 1935 р. в Україні. Залишила в глибокому смутку дітей: Наталію, Надіну, Григорія і Патрицію, 5 внуків і дальшу родину. Похорон відбувся 18 квітня 2007 р. на цвинтарі свв. Петра і Павла в Амбрідж, Па.

Вічна Її пам'ять!

Секретар

РОЗА БЛОНАР член 264 Відд. УНС Т-ва Ukrainian Trident, в Carnegie, PA. Померла 16 травня 2007 р. на 91-му році життя. Нар. в 1915 р. в Mc Kees Rocks, Pa. Членом УНС стала в 1934 р. Залишила в глибокому смутку 4 внуки і 6 правнуків. Похорон відбувся 19 травня 2007 р. на цвинтарі св. Марії, Mc Kees Rocks, Pa.

Вічна Її пам'ять!

Секретар

ТОМАС РЕЙЛІ член 409 Відд. УНС Т-ва св. Івана в Дунморе, Па. Помер 5 травня 2007 р. на 74-му році життя. Нар. в 1932 р. в Скрентоні, Па. Членом УНС став в 1993 р. Залишив у глибокому смутку дружину Марґарет, сина Дані, дочку Дженіс, 5 внуків і 1 правнучку. Похорон відбувся 7 травня 2007 р. на Дунмор цвинтарі в Дунмор, Па.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

ТІЛЛІ БОНК член 282 Відд. УНС у Вілкс Бері, Па. Померла 26 серпня 2007 р. на 86-му році життя. Нар. в 1920 р. у Вілкс Бері, Па. Членом УНС стала в 1933 р. Залишила у глибокому смутку сестру Стелу, племінника і племінниць. Похорон відбувся 29 серпня 2007 р. на цвинтарі свв. Петра і Павла в Плейнс, Па.

Вічна Їй пам'ять!

Секретар

ОНУФРІЙ ЛИТВИН член 88 Відд. УНС Т-ва "Союзівка" в Кергонксоні, Н. Й. Помер 5 серпня 2007 р. на 94-му році життя. Нар. в 1913 р. в Україні. Членом УНС став в 1959 р. Залишив у глибокому смутку сестру, племінниць і племінників в Україні. Похорон відбувся 8 серпня 2007 р. на Pine Push Cemetery, Kerhonkson, NY.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

ВІРА БОДНАРЕНКО член 245 Відд. УНС Т-ва „Запорозька Січ" у Трентоні, Н.Дж. Померла 12 жовтня 2007 р. на 87-му році життя. Нар. в 1919 р. в Україні. Членом УНС стала в 1966 р. Залишила в глибокому смутку дочок Лесю і Мариaну з родинами. Похорон відбувся 16 жовтня 2007 р. на цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна Її пам'ять!

Секретар

АНАСТАЗІЯ ГРИЦАК член 230 Відд. УНС Т-ва св. Івана Хрестителя в Янґставні, Огайо. Померла 11 жовтня 2007 р. на 95-му році життя. Нар. в 1912 р. в Україні. Членом УНС стала в 1970 р. Залишила в глибокому смутку Любу Горську, Нормана Горського, Ґене Грицак, Карен Грицак і 10 внуків. Похорон відбувся 15 жовтня 2007 р. на Calvary Cemetery, Youngstown, OH.

Вічна Її пам'ять!

Секретар

ГРИГОРІЙ КОРБЯК член 174 Відд. УНС Т-ва „Ватра" в Дітройті. Помер 5 жовтня 2007 р. на 83-му році життя. Нар. в 1924 р. в Україні. Членом УНС став в 1978 р. Залишив у глибокому смутку дружину Маргариту, 4 синів: Богдана, Івана, Стефана, Михайла і 3 внуків. Похорон відбувся 10 жовтня 2007 р. на Resurection Cemetery, Detroit, MI.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

Д-р ТАТІЯНА КИШАКЕВИЧ член 53 Відд. УНС Т-ва св. Миколая в Pittsburgh, PA. Померла 2 квітня 2006 р. на 82-му році життя. Нар. в 1923 р. в Люблині, Україна. Членом УНС стала в 1966 р. Залишила в глибокому смутку сина д-ра Романа, дочку д-р Христину і 3 внуків. Похорон відбувся 8 квітня 2006 р. на цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна Її пам'ять!

Секретар

МАРІЯ ГАНІЦ член 304 Відд. УНС в Бафало, Н. Й. Померла 21 листопада 2007 р. на 89-му році життя. Нар. в 1918 р. в Бафало, Н. Й. Членом УНС стала в 1996 р. Залишила в глибокому смутку дочку Мерилин і сина Стефана. Похорон відбувся 26 листопада 2007 р. на Holy Cross Cemetery, Laskawanna, NY.

Вічна Її пам'ять!

Секретар

ВАСИЛЬ БОБИК член 461 Відд. УНС Т-ва ім. Івана Мазепи у Wellond. Помер 8 листопада 2007 р. на 38-му році життя. Нар. в 1969 р. в St. Catharines, ON, Canada. Членом УНС став в 1977 р. Залишив у глибокому смутку маму Розалію, брата Стефана, сестру Ірину як рівнож ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 12 листопада 2007 р. на Interment at Fairview Niagara Falls, ON.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

МАРІЯ ЯСІНОВСЬКА член 349 Відд. УНС Т-ва ім. Тараса Шевченка в Менвіл, Н. Дж. Померла 6 грудня 2007 р. на 81-му році життя. Нар. в Україні в 1926 р. Членом УНС стала в 1971 р. Залишила в глибокому смутку сина Михайла, дочку Зеньку та ближчу і дальшу родину в Америці і Україні. Похорон відбувся 10 грудня 2007 р. на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна Її пам'ять!

Секретар

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ

СВ. П.

мґр. КСЕНІ МАРІЇ АНТИПІВ

28. VII. 1921 – 12. XII. 2007

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ з ПАНАХИДАМИ

в українських католицьких церквах:

- св. Йосафата, Воррен, Миш., 21 січня о год. 8-ій ранку;
- Успення Пресвятої Богородиці, Стрий, Україна, 21 січня о год. 8-ій ранку;
- Чесного Хреста, Асторія, Н. Й., 21 січня о год. 7-ій ранку;
- Непорочного Зачаття, Гемтремк, Миш., 28 січня о год. 8:30 ранку.

Про молитви за душу Покійної просить

РОДИНА

ДОРОГІ ЧИТАЧІ!

Висилаючи посмертні оголошення, просимо подавати числа своїх телефонів.

Оголошення можуть бути оплачені кредитовими картками:
VISA, MASTER CARD або AMERICAN EXPRESS

Шановні читачі!

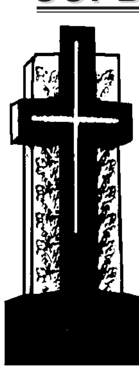
Висилаючи до „Свободи“ спомини і співчуття з приводу відходу своїх близьких і друзів, не забувайте підтримувати видання тижневика пожертвами на пресовий фонд!

Редакція

У глибокому смутку повідомляємо рідних, приятелів і знайомих, що в неділю ранком, 6 січня 2008 р. по тяжкій недузі відійшов у вічність наш найдорожчий МУЖ, ТАТО і ДІДО

СВ. П.

ПАВЛО ШЕПЕЛЬ

нар. 27 грудня 1924 р. у місті Долинська, Кировоградської обл.

ПАНАХИДА була відправлена у вівторок, 8 січня 2008 р. в похоронному заведенні Hagen & Chamberlain, Bound Brook, NJ.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 9 січня в Українській православній церкві св. Апостола Андрія Первозваного в Савт Бавнд Бруку, Н. Дж.

Покійний похований на церковному цвинтарі.

Горем прибиті:

дружина	– ВАЛЕНТИНА
сини	– ПИЛИП з дружиною CAROLE
	– АНДРІЙ з дружиною ТАТЯНОЮ
внуки	– СТЕПАН, МАТВІЙ, ПАВЛО, ЛАРИСА і ПЕТРО
брат дружини	– JAMES IVCHENKO з родиною
сестри дружини	– LUBA ROSE з родиною
	– ANASTASIA SHAFFER з родиною
сваха	– ЄВГЕНІЯ БАБЕНКО з мужем ЮРІЄМ КЛЮФАСОМ
свати	– ELMER and ANNE NEIDERMEYER

Вічна Йому пам’ять!

....

Замість квітів родина просить складати пожертви на Культурно-Освітній Осередок при православній церкві у Савт Бавнд Бруку: Ukrainian Historical and Educational Complex Building Fund, P. O. Box 495, So. Bound Brook, NJ 08880.

В 15-ту НЕЗАБУТНЮ РІЧНИЦЮ відходу у Божу Вічність дорогого ЧОЛОВІКА, ДІДУСЯ, ВУЙКА і ТЕСТЯ

СВ. П.

ЕВГЕНА ЛУЦЬКОГО

буде відслужена

св. ЛІТУРГІЯ і ПАНАХИДА

в суботу, 26-го січня 2008 р.

в церкві св. Юра в Ню-Йорку, о 6-ій год. веч.

Про молитви за душу Покійного вдячні

дружина ОКСАНА з Дітьми і Внуками.

За мову і зміст посмертних оголошень і подяк редакція не відповідає.

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями та знайомими, що в понеділок, 14 січня 2008 року з волі Всевишнього відійшла у вічність після довгої недуги, наша найдорожча МАМА, БАБУНЯ та ПРАБАБУНЯ,

св. п.

ОЛЕКСАНДРА ШУСТ

з дому Метельска,

нар. 23 червня 1910 р. в селі Ісаківці на Поділлі.
Дружина покійного о. Крилошанина Ярослава Шуста.

Похоронні відправи відбудуться в суботу, 19 січня 2008 р. в Соборі Св. Йосафата в Пармі, Огайо о годині 10 ранку, а відтак на цвинтарі Свв. Петра і Павла в Пармі.

Про молитви за покійну Олександру просять:

Син - Ігор з дружиною Дарією,
Син - Нестор з дружуною Ніною
Внуки - Христина Филипович з мужем Андрієм і доньками Андреєю і Александрою
- Таня Шуст-Темницька з доньками Лярисою і Наталею
- Роксоляна Шуст-Сантоне з мужем Ерні і сином Миколою
- Маркіян Шуст з дружиною Галиною і дітьми Вікторією і Маркіяном, мол.
- Нестор М. Шуст з дружиною Мелисою і сином Далтоном
- Адріяна Ловел з мужем Марком і синами Матеєм, Павлом і Романом
Родини - Оранських, Маланяків та Балеїв.

Вічна їй Пам'ять!

Замість квітів можна складати пожертви на:

Український Католицький Університет, на адресу:
Ukrainian Catholic Education Foundation, 2247 West Chicago Avenue, Chicago, IL 60622

або на на сиріт в Україні через Союз Українок Америки на адресу:
UNWLA, 4430 Orchard Park Drive, Parma, OH 44134.

З великим жалем повідомляємо, що у вівторок, 8 січня 2008 р. відійшов у вічність на 88-му році життя у місті Еспаноля, Онтаріо, Канада наш найдорожчий ЧОЛОВІК, БАТЬКО, ДІДУСЬ і БРАТ

св. п.

МИРОСЛАВ ІВАН ВЕЛИГОРСЬКИЙ

нар. 14 січня 1920 р. в Серафинцях, Івано-Франківська область, Україна.

Учитель, спортовий діяч в українських і канадійських організаціях. За відновлення спортового риболовства в околиці і інші заслуги в охороні природнього середовища, міністер Океанів і Риболовлі нагородив його, одного з трьох осіб, на Канаду, медалею і грамотою, яку вручив Мирославові Генеральний Губернатор Канади достойний Рамон Гнатишин в Оттаві в 1991 р. Щорічно організував виставки українського народного мистецтва і давав курси писання писанок.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в четвер, 10 січня і похоронений на місцевому цвинтарі побіч свого улюбленого сина Андрія, який помер в 1995 р.

Залишені в глибокому смутку:

дружина – ВЕЛЬТА
дочка – МАРІЯ з чоловіком МАЛЬКОЛЬМ МЕЛЛЕР
внук – АЛЯСТАР
сестра – ЛЮБОМИРА ПАЛІЙ з чоловіком МИХАЙЛОМ
братанки – ХРИСТИНА СЕНЬКІВ з чоловіком ЮРІЄМ
– МАРТА ВЕЛИГОРСЬКА
кузинка – ОЛЕКСАНДРА КОВАЛЬСЬКА з родиною
кузини – ВЕЛИГОРСЬКІ і ЯШАНИ з родинами в Україні.

Вічна Йому пам'ять!

З невимовним сумом ділимося болючою вісткою з родиною, приятелями і знайомими, що 3 січня 2008 р., з волі Всевишнього заосмотрений Найсвятішими Тайнами відійшов від нас у вічність на 89-му році життя наш найдорожчий
МУЖ, ТАТО і ДІДУСЬ

св. п.

проф. д-р

ВОЛОДИМИР РОМАН ТРЕМБІЦЬКИЙ

Визначний автор і дослідник Визвольних Змагань 1918 рр.

Закінчив Академічну Ґімназію у Львові і Економічну Гохшулє в Берліні, осягнув Master of Arts у New York University та докторат в Українському Вільному Університеті в Мюнхені.

ПАНАХИДА відбулася в п'ятницю, 4 січня 2008 р., в похоронному заведенні Петра Яреми в Ню-Йорку.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в суботу, 5 січня 2008 р. в Українській католицькій церкві св. Юра в Ню-Йорку, а відтак на Українському католицькому цвинтарі св. Духа в Гемптонбурґу, Н.Й.

У глибокому смутку залишилися:

Дружина – ЯРОСЛАВА
Доня – д-р ОЛЕКСАНДРА БАРАНЕЦЬКА з мужем д-ром АДРІЯНОМ БАРАНЕЦЬКИМ
Внуки – ХРИСТЯ, ВІКТОРІЯ і АНДРІЙ БАРАНЕЦЬКІ
Свати – ХРИСТЯ і ВОЛОДИМИР БАРАНЕЦЬКІ
Кузин – ЯРОСЛАВ БАБУНЯК з дружиною ТАМАРОЮ і родиною в Англії
Сестра дружини – МИРОСЛАВА ҐОФРИК у Львові
Братанниця – РОКСОЛЯНА АДАМІВ з родиною у Львові
Дружина пок. кузина – ОКСАНА МИСЬКІВ з родиною
та ближча і дальша родина в Америці, Україні, Польщі і Англії.

Вічна Йому Пам'ять!

....

Замість квітів на свіжу могилу родина пропонує складати пожертви в пам'ять Покійного на:

НТШ-А (NTSH), 63 Fourth Ave., New York, NY 10003

Columbia University Ukrainian Studies Program, Ukrainian Studies Fund, 34 Kirkland Str., Cambridge, MA 02138

або Plast KPS, 144 2nd Ave., New York, NY 10003.

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

нашої улюбленої
МАМИ і БАБЦІ

св. п.

ЛЮБИ ПРОКОП

буде відправлена

СВЯТА ЛІТУРГІЯ

в понеділок, 4 лютого 2008 р. о год. 6 веч.
в церкві св. Юра в Ню-Йорку.

Дочки – ХРИСТЯ з мужем НІЛЕМ
– ЛІДА з мужем ВОЛОДИМИРОМ
Внуки – МАКСИМ і ЛІЛЯ